

DRAUGAS

PERIODICALS
December 03, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

95-IEJI METAI

PENKTADIENIS - FRIDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 03, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-02-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 234
Kaina 50 c.

Šiame
numeryje:

Bicbulystė

2004-uju m. ŠALFAS
suvažiavimas.
2 psl.

Teisingas Lietuvos
pareiškimas. Turkija
ir Europos Sąjunga.
3 psl.

Kalėdinis labdaros
maratonas.
4 psl.

Ką veikia JAV LB
Socialinių reik. taryba.
5 psl.

Renginių kalendorius.
Gerėja turizmo kokybė.
6 psl.

Kraštotyra ir praeitis.
7 psl.

A. Kezys i Lietuvą
nuvežė Čikagą. PLB
istorijos knyga.
8 psl.

Sportas

* Ketvirtadienį Norvegijoje prasidėjo 2004-2005 m. sezono planetos biatlonu taurės varžybų pirmasis ratas. Vyru 10 km sprinto distancijoje 105-as finišavo Vadimas Gusevas, o kitas Lietuvos atstovas — Aleksandras Lavrinovičius — buvo 106-as.

* Ketvirtadienį jau dviliktą kartą stipriausių pasaulio žaidėjų skirstymą 2004-aisias paskelbė tarptautinė stalo teniso federacija (ITTF). Aukščiausiai iš Lietuvos sportininkų pakilus Rita Garkauskaitė-Būdienė per mėnesį iš 57 vietos pakilo į 54-ąją. Ji turi 1,638 įskaitinius taškus ir 935 taškais atsilieka nuo vertinimo viršuje esančios kinės Yining Zhang.

* Antrą pergalę dviliktose JAV NBA reguliariojo sezono rungtynėse iškovojo Čikagos „Bulls“ krepšininkai. Rytų konferencijos Centrinio pogrupio pralaimėtojai trečią dieną namuose 92:84 nugalėjo ketvirtąją vietą Vakarų konferencijos Ramiojo vandenyno pogrupyje užimančią Los Angeles „Lakers“ komandą.

Naujausios žinios

* Kandidatui i sveikatos apsaugos ministrus prezidentas priekaištų neturi.

* Seime rengiamasi tam, jog prezidentas gali nepatvirtinti Vyriausybės sudėties.

* Seimas patvirtino delegacijų NATO ir ESBO parlamentinėse asamblėjose vadovus.

Valiutų santykis
1 USD — 2.581 LT
1 EUR — 3.452 LT

NATO palankiai vertina Lietuvos indėlį sprendžiant politinę krizę Ukrainoje

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — NATO, kurios nare Lietuva tapo šiemet pavasarį, labai palankiai vertina šalies ir asmeniškai prezidento Valdo Adamkaus indėlį sprendžiant politinę krizę Ukrainoje.

Tai sakė prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais Edminas Bagdonas, kuriam tokį vertinimą ketvirtadienį perdavė Lietuvos ambasadorė prie NATO Gintė Damašytė.

Jo teigimu, nors NATO kol kas nedarė oficialių pareiškimų šiuo klausimu, tačiau įvairiuose neformaliuose pokalbiuose Lietuvos vaidmuo, ieškant išeities iš politinės krizės porinkminėje Ukrainoje, yra vertinamas labai palankiai.

Europos Sąjunga taip pat palankiai įvertino Lietuvos indėlį Ukrainoje. ES užsienio politikos vadovas Javier Solana yra asmeniškai padėkojęs V. Adamkui už jo geranoriškumą bei aktyvumą.

Lietuvos prezidentas šios savaitės pabaigoje jau trečią kartą per pastarąsias dešimt dienų ketina vykti į Kijevą tarpinkauti derybose dėl politinio konflikto suregulavimo Ukrainoje.

Opozicijos kandidatas i Ukrainos prezidentus V. Juščenko, Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir Maskvos remiamas kandidatas i Ukrainos prezidentus V. Janukovič.

Džozos Barysaitė (ELTA) nuotr.

Trečiądienį V. Adamkus, kartu su Lenkijos vadovu Aleksandru Kwasniewski, kadenciją baigiančiu Ukrainos prezidentu Leonidu Kučma, J. Solana, ES-BO generaliniu sekretoriumi Jan Kubiš, Ukrainos Aukščiausiosios Rados pirmininku Volodymyr Lytvyn, Rusijos Valstybės Dūmos pirmininku Borisu Gryzlov bei abiem kandidatais i prezidentus — opozicijos vadovu Viktor Juščenko ir trečiądienį nušalintos vyriausybės vadovu Viktor Janukovič sutarė

tęsti konsultacijas dėl politinio konflikto Ukrainoje taikaus suregulavimo po to, kai savo išvadą dėl Ukrainos prezidento rinkimų paskelbė šalies Aukščiausiasis Teismas.

Kandidatas i švietimo ministrus atliko „išpažintį“ prezidentui

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Kandidatas i švietimo ir mokslo ministrus Rimantas Vaitkus prezidentui Valdui Adamkui pripažino peržengęs savo kompetencijos ribas, kai, jam einant viceministro pareigas, Lietuvoje buvo legalizuoti Latvijoje registruoto Baltijos rusų instituto absolventų diplomai, tarp jų — ir suklastoti.

„Rimantas Vaitkus pats pripažino, kad padarė klaidą, suteikdamas, cituoju poną Vaitkų, „pripažintinumą diplomams“, ir kad peržengė savo kompetencijos ribas. Dėl to jis išreiškė savo apgailestavimą“, po ketvirtadienį įvykusio susitikimo sakė prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaite.

Pats R. Vaitkus žurnalistams sakė atvirai išdėstęs prezidentui situaciją, dėl kurios jis buvo įveltas i kontroversišką istoriją, ir jautėsi atitinkamas ministrų vadovo kriterijus.

„Esu labai patenkintas pokalbiu su prezidentu. Aš atvirai išdėstiau visas aplinkybes, kurios buvo diskutuojamos spaudoje. Iš tikrųjų, tenka pripažinti, kad ne viską padariau, kad būtų tiksliai įvykdyta reglamento norma dėl rašto rengimo legalizuojant diplomus, tačiau šis mano pasirašytas dokumentas neturėjo teisiniu pasekmių“, teigė jis.

R. Vaitkus tikina, kad nėra padaręs nusižengimo, todėl mano galįs būti švietimo ir mokslo ministru.

Prezidento atstovė spaudai R. Grumadaite teigė, kad prezidentas savo poziciją apie kandidatą i ministrus pateiks tada, kai susitiks su visais kandidatais i ministrus.

V. Adamkus, prieš tvirtindamas ministrų kabinetą su dėti, ne kartą yra pareiškęs, kad vienas svarbiausių kriterijų vertinant jo narius bus nepriekiaštiga reputacija.

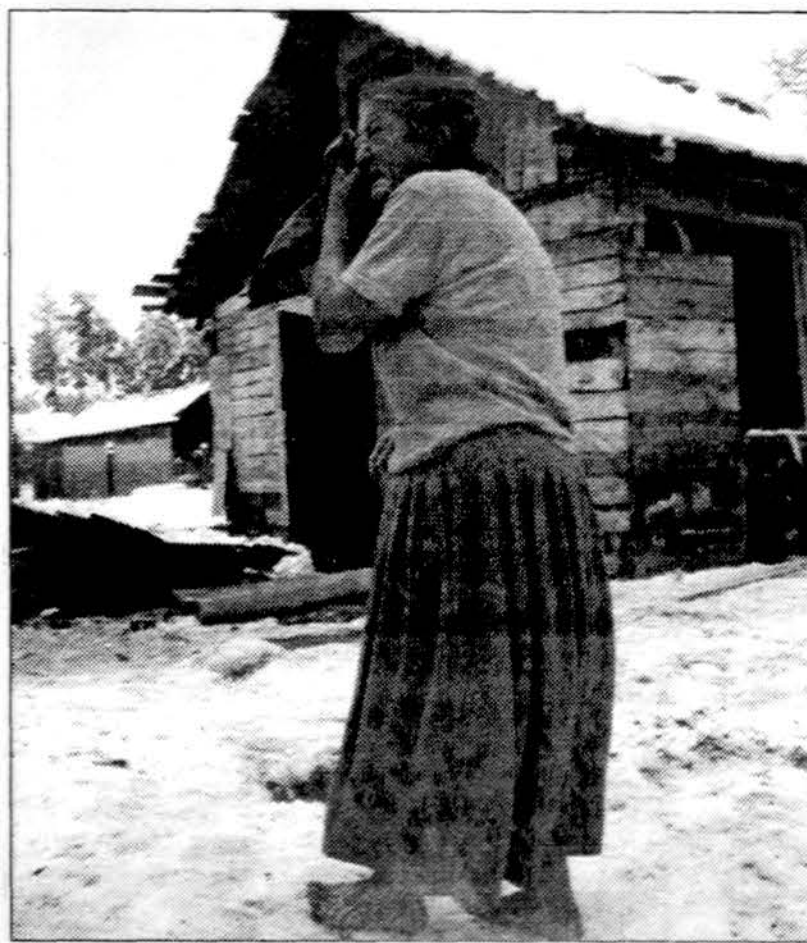
A. Butkevičiui nereikės mokėti baudos

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Buvusiam Seimo nariui Audriui Butkevičiui, kuris buvo nuteistas už pasikėsinimą sukčiauti stambiu mastu, nereikės mokėti pinigines baudos ir atiduoti valstybei savo turto.

Nuteistojo nusikalstamas veikas Vilniaus apygardos teismas ketvirtadienį perkvalifikavo pagal dabar Lietuvoje galiojančią Baudžiamąjį kodeksą ir paskyrė 3 metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę. Tačiau A. Butkevičiui nereikės grįžti i pataisos namus, nes jis jau yra atlikęs laisvės atėmimo bausmę.

1999-aisias Vilniaus apygardos teismas tuometinį Seimo narį A. Butkevičių už pasikėsinimą sukčiauti stambiu mastu nuteisė kalėti 5.5 metų ir konfiskavo pusę jo turto.

Dėl nugriautų lūšnų romai žada kreiptis i teismą

Ši romų taboro gyventojas sakė pati pasistačiusi lūšnelę, i kurią esą rengėsi persikelti su savo anūku.

Valdo Kopisto (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 2 d. (ELTA) — Sostinės romų tabore ketvirtadienį pradėtos ardyti ir griauti nelegalios lūšnos, kad čia ilgai klestėjęs narkotikų gamybos ir platinimo centras daugiau nebesiplestų.

Nors savivaldybės nusamdė darbininkai griauti tik neįgyvenamus statinius, jų savi-

P. Auštrevičius gali varžytis dėl liberalcentristų vadovo posto

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Buvęs kandidatas i prezidentus Petras Auštrevičius neatmeta galimybės varžytis dėl Liberalų ir centro sąjungos pirmininko posto vasarį planuojamame surengti partijos suvažiavime.

„Aš tikrai neįsipaiešiosiu, jog nebūsiu kandidatu. Laikas parodys, kaip bus“, žurnalistams ketvirtadienį sakė P. Auštrevičius, dar tik siekiantis tapti šios dešiniosios opozicinės partijos nariu.

Jis apgailestavo, jog LCS yra siekiančių sutrukdėti jam tapti partijos nariu, nors Seimo rinkimuose, būdamas nepartinis, jis buvo įrašytas pirmuoju partijos kandidatų sąrašo numeriu.

„Jeigu kažkas bijo konkurencijos, reikia ją silpninti. Jeigu yra silpninti, tai yra priežastis pasikeitimams“, pažymėjo P. Auštrevičius.

P. Auštrevičius šalininkų teigimu, jo narystei partijoje priešinosi dabartinis LCS vadovas Vilniaus meras Artūras Zuokas, siekiantis išlikti pirminko poste.

„Motyvas yra vienintelis — konkurencijos baimė“, žurnalistams sakė LCS pirmininko pavaduotojas Kęstutis Glaveckas, tai pat neatmetęs galimybės, jog P. Auštrevičius gali būti keliamas kandidatu i partijos pirmininkus.

Dar šią savaitę Vilniaus miesto skyriaus taryba spres, ar pritarti P. Auštrevičiaus prašymui įstoti i partiją. Praėjusią savaitę jis įteikė tokį prašymą LCS Vilniaus skyriaus Senamiesčio grupei.

Tuo tarpu šaltinių Seime teigimu, liberalcentristų frakcijai parlamente gresia skilimas — maždaug pusė jos narių, nusiteikusių prieš partijos vadovą Artūrą Zuoką, gali nuspręsti įkurti savarankišką parlamentinę frakciją.

V. Žirinovskij: rusų kalba Baltijos šalyse turi būti paskelbta valstybine

Maskva, gruodžio 2 d. (BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos pirmininko pavaduotojas Vladimir Žirinovskij mano, kad rusų kalbai trijose Baltijos šalyse — Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje — būtina suteikti antrosios valstybinės kalbos statusą, ir toks žingsnis būtų savaime suprantamas.

„Jeigu jūs suteiksite rusų kalbai antrosios valstybinės statusą, jūs iš to tik laimėsite. Dėl šio žingsnio ne kiek nenukentės jūs — estai, lietuviai ir latviai — kultūra. Tai labai gerai vertintų ir jūsų šalyje gyvenantys rusai, ir oficialioji Maskva“, sakė V. Žirinovskij.

Kaip pavyzdį, jis nurodė Suomiją.

„Kodėl Suomijoje antroji valstybinė kalba yra švedų? Suomijoje tik 3 procentai švedų, o kalba turi antrosios statusą! Gatvių pavadinimai švedų kalba, televizija švedų kalba. Todėl, kad švedai yra gerbiami Suomijoje. Savo ruožtu Baltijos šalyse rusai, kurių 20, 30 ar 40 procentų, siunčiami velniop!“, pareiškė jis.

V. Žirinovskij mano, kad Baltijos šalys turi mažos tautos sindromą.

„Tai vis nacionalizmas. Gir-di, išmokykite mūsų kalbą, mūsų tradicijas, Nukelta i 7 psl.

Prezidentas Seimo pirmininko spaudimą pavadino nekorektišku

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį pareiškė, jog jam yra nepriimtinas bet koks spaudimas formuojant Vyriausybę.

Taip jis reagavo i Seimo pirmininko Artūro Paulausko viešai išsakytą nuomonę, jog prezidentas neturi daug konstitucinių galių keisti jam pateiktą ministrų kabinetą sudėti.

Tokį pasisakymą V. Adamkus pavadino nekorektišku.

„Jo pasirinkta būda per žiniasklaidą daryti spaudimą laikau nekorektišku“, V. Adamkaus žodžius cituoja Prezidentūros spaudos tarnyba.

Ketvirtadienį ryte interviu „Žinių radijui“ A. Paulauskas teigė, jog prezidentas turi teisę politinėmis priemonėmis įtakoti ministrų kabineto formavimą tik iki galutinio sąrašo pateikimo.

„Konstitucinių galių čia jis turi labai mažai“, sakė teisininko išsilavinimą ir teisinio darbo

patirties turintis A. Paulauskas.

A. Paulausko nuomone, gavęs kabineto sąrašą prezidentas turi arba jam pritarti, arba įvardyti, kodėl vienas ar kitas ministras nėra tinkamas.

Jis pažymėjo, jog kandidatus i ministrus patikrinusi Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) nerado jokios juos kompromituojančios informacijos.

„Manau, kad prezidentas, kaip valstybiškai, atsakingai mąstantis valstybės vadovas, nedarys žingsnių, kurie galėtų sukelti tam tikrą politinę krizę“, sakė radijui A. Paulauskas.

Jis pažymėjo, jog V. Adamkui pateiktas ministrų kabineto sąrašas yra valdanciąja koalicija sudariusių keturių partijų susitarimo rezultatas, kurį pasiekti nebuvo lengva.

Anksčiau premjeras Algirdas Brazauskas yra pareiškęs, jog gali kilti keblumų, jeigu prezidentas nepritarų ministrų kandidatūroms.

Nesutariama dėl pilietybės suteikimo tvarkos

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamentas (VSD) toliau giną Lietuvos pilietybės suteikimą užsieniečiams griežtinančias pataisas, nors prezidentas Valdas Adamkus jas ir vetavo.

Ketvirtadienį VSD išplatino Seimo nariams apžvalgą, kurioje savo siūlymą griežtinti Pilietybės įstatymo nuostatas teisiną kovą su terorizmu.

Pasak apžvalgos, pataisos yra dalis teisinių antiteroristinių priemonių sistemos, o jų reikalingumą lemia demografinių pokyčių keliama grėsmė tautinių identitetui.

„Mes norėtume, jog VSD

dirbtų efektyviau ir visus galimus teroristus išaiškintų greičiau, negu jų siūlomas 10 metų terminas“, Seimo posėdyje, pristatydama prezidento veto, sakė šalies vadovo patarėja teisės klausimais Toma Birmonienė.

Seimas anksčiau pritarė VSD siūlytomis pataisoms, pagal kurias su Lietuvos piliečiais susituokę užsieniečiai Lietuvos pilietybę galėtų įgyti tik po 10 bendro gyvenimo šalyje metų.

Iki šiol galiojančios Pilietybės įstatyme šis terminas yra perpus trumpesnis — pilietybei gauti užteko su sutuoktiniu Lietuvoje nuolat gyventi penkerius metus.

Nuo ketvirtadienio stiliaus ir mados centro „Europa“ lankytojai galės grožėtis menininkų sukurtais tekstilės, stiklo, gintaro, medžio, geležies, akmenų eglutėmis, kurios po dviejų savaitių bus parduotos kalėdiniame organizacijos „Gelbėkit vaikus“ žaidime „12 eglučių“. Netradiciškai papuošti eglutė buvo patikėta dizaineriams Aleksandriui Pogrebnojui ir Vidai Simanavičiutei — puošimui jie panaudojo vaikystės nuotraukas ir senus žaislus.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

SPORTO

APŽVALGA

Papūtė nauji vėjai stambiausiai užjūrio lietuvių sporto sąjungai

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Turbūt nedaugelis mūsų žinojome, kad Amerikos Vidurio vakarų regione įsikūręs vienas didžiausių Ohio valstijos miestų Cleveland, galintis pasigirti ne tik garsiausiu JAV, bet turbūt visame pasaulyje, Rock'N'Roll muzikos istorijos muziejumi ir originaliai pačiame miesto centre įrengtu parku, bet ir tebe- laikomas Ohio lietuvių „sostine“ yra „kiles“... iš šalies Rytų pakrantės. Būtent iš Naujosios Anglijos, o tiksliau piečiau- sia šioje JAV dalyje esančios Connecticut valstijos — 18 a. pab. į šias vietas atvyko gene- rolas Moses Cleveland, kuris nubraižė tikslų dabartinio Cle- veland planą, miesto, vėliau pavadinto patruminta savo įkūrėjo pavarde. Na, o iš kur Cleveland mieste atsirado lietu- viai, manau, niekam pasakoti nebereikia — tik kelių valandų atstumu nuo Čikagos esantis uostas ant Erie ežero kranto nuo seno traukė mūsų tautie- čius ir imigrantus iš kitų šalių užsidirbti pragyvenimui čia klestėjusio plieno bei kitų metalų perdirbimo industrijose, įvairių pramonės šakų fabri- kuose, o vėliau ir paslaugų sektoriuje. Ilgainiui į Cleveland atvykę lietuviai mieste įkūrė dvi parapijas, atidarė savo

bių svečių iš Lietuvos. Kaip bu- vo skelbta Amerikos lietuvių spaudoje, į šiuos metus ŠALFASS metinį suvažiavimą turėjo at- skristi Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamento genera- linis direktorius Vytautas Nėnias bei jį lydintys kitų metų vasarą Vilniuje įvyksiančių Pasaulio lietuvių žaidynių organizacinio komiteto atstovai Česlovas Še- miota ir Vytautė Racevičiūtė. Tačiau suvažiavimo dalyviams taip ir nepavyko pamatyti mū- sų tėvynės sporto veikėjų — dėl oficialiai nenurodytų prie- žastų delegacija iš Lietuvos Cleveland nepasirodė, užuot to, nepatvirtintais duomenimis, pasirinkę saulėtąją Meksiką...

Susirinkimą pradėjus, ŠALFASS centro valdybos pir- mininkas čikagietis Rimantas Dirvonis pasveikino suvažia- vimo dalyvius ir paprašė išsi- rinkti du pirmininkausiančius bei sekretorių. Priešpjetinio po- sedžio pirmininku buvo pasiūly- tas ilgametis organizacijos vei- kėjas Mindaugas Leknickas iš Toronto (Kanada), o popieti- niam buvo pakviestas vadovu- ti dar vienas torontiškas, buvęs ŠALFASS pirmininkas, gerai žinomas verslininkas Audrius Šileika. Tuoj pat buvo „idarbin- tas“ ir specialiai į suvažiavimą iš Amerikos sostinės Vašing- tono atskridęs LR ambasados darbuotojas Alvydas Jocy, pra- eityje Lietuvoje išbandęs savo įgėgas profesionaliame krepšiny- je — jį suvažiavimo delegatai patvirtino sekretoriumi. Pasi- naudojęs proga, Alvydas persai- kė LR ambasadoriaus JAV ir Meksikoje Vygaudo Ušacko sveikinimą, kuris, beje, apga- lestavo, kad negalėjo pats at- vykti (kaip žinia, aukščiausio rango diplomatas iš Lietuvos tą dieną skrido į Arkansas valsti- ją dalyvauti buvusio JAV prezi- dento Bill Clinton vardinės bib- liotekos atidarymo iškilnėse). Tuo tarpu R. Dirvonis perdavė linkėjimus nuo savo pirmtako — LR prezidento Valdo Adam- kaus, įžymiausio ŠALFASS gar- bės nario, o pastarasis ne tik prašė nuo jo asmeniškai pas- veikinti visus suvažiavimo dalyvius, bet ir nepamiršti

aplankyti jį patį ateinančią vasarą, besilankant Pasaulio lietuvių žaidynėse Lietuvos sostinėje. Tada buvo trumpai prisimintas pereinamųjų metų organizacijos susirinkimas, kurio protokolo pagrindiniai punk- tai, pagedaujant suvažiavimo dalyviams, pagarsinti. Priimta dienos darbotvarkė, kurioje buvo 15 skirtingų punktų, o pirmiausia svarstoma atein- ančių metų renginių varžybų programa bei kalendorius.

Daugiausia diskusijų su- kėlė pagrindinės metinės ŠALFASS sporto šventės (kurį pereiną birželį buvo surengta Bridgeport, CT — red. past.) rengimo vietos ir datos parin- kimas. Nors sąjungos vadovas, taip pat atstovavęs Čikagos ASK „Lituanica“ klubui, bandė „pramušti“ šį žymiausių orga- nizacijos rengiamą sportinį turnyrą „Vėjų“ miestui, tačiau dauguma ŠALFASS delegatų palaikė alternatyvų pasiūlymą pateiktą Detroito „Kovo“ lietu- vių sporto klubui, kurio pirmi- ninkas Paulius Butkūnas pa- kvietė visus kitų metų pava- sarį, o tiksliau 2005 m. gegužės 14–16 d., 55-osioms Šiaurės Amerikos lietuvių žaidynėms suvažiuoti į Amerikos automo- bilių „sostinę“. Prieš tai, kovo mėn. pabaigoje vyks ŠALFASS senjorų (nemažiau 35 metų amžiaus) krepšinio varžybos, o jas sutiko surengti Cleveland „Žaibas“. Tuo tarpu artimiaus- ių metų planuojami du kviesti- niai vyrų krepšinio turnyrai JAV Rytų pakrantėje — gruodžio 18 d. (šeštadienį) Phila- delphijoje vyks tradicinis kalė- dinis turnyras, o po Naujų me- tų, kovo 19-ąją (šeštadienį), kasmetinės varžybos Amba- das laimėti žada rengti LR pasiuntinybė Vašing- tone. Detalesnė informacija dar pasirodys spaudoje ir įvai- riuose užjūrio lietuvių tvarko- muose tinklalapiuose.

Jau gerokai įdienojus, posėdžiui pirmininkavęs Min- daugas Leknickas pranešė gausią žinią, kad sąjungos dele- gatai jau laukiami netoliese esančiame airiškame bare — restorane „Muldoon's“, kuri-

LR ambasados JAV pasiuntinys Alvydas Jocy skaito amb. Vygaudo Ušacko sveikinimą ŠALFASS suvažiavimo dalyviams; šalia sėdi suvažiavimui sekretoriaus Mindaugas Leknickas iš Toronto (Kanada).

Lauryno Misevičiaus nuotr.

klubų. To paties mėnesio vi- duryje planuojama vykdyti softbolo varžybas, o tuoj po to Čikagoje numatoma organi- zuoti golfo turnyrą. Spalio mėn. Kanadoje turėtų įvykti ir Šiau- rės Amerikos lietuvių plaukimo pirmenybės. Viena naujovių- turėtų tapti ir kanadiečių užsi- motta organizuoti krepšinio stovykla vaikams!

Galų gale „įveikus“ 2005- ūjų metų sporto varžybų kalen- doriaus formavimą, ŠALFASS centro valdybos generalinis sekretorius Algirdas Bielskus priminė kai kurių klubų meti- nės registracijos mokesčio vė- lavimo problemą, tuo pačiu prašydamas kitais metais varžybas pravedančių organi- zacijų griežčiau reikalauti ne tik startinio, bet ir sąjungos metinio mokesčio, o jo nesu- mokėjus — neleistų tam klubui ar individualiam sportininkui dalyvauti tuo metu prave- damame turnyre.

Jau gerokai įdienojus, posėdžiui pirmininkavęs Min- daugas Leknickas pranešė gausią žinią, kad sąjungos dele- gatai jau laukiami netoliese esančiame airiškame bare — restorane „Muldoon's“, kuri-

kaistiškai atliekantis Algirdas Bielskus — kad organizacijos suvažiavimuose savo klubams atstovaujantys delegatai igauti dar daugiau „svorio“ padidinti kiekvieno atstovaujantį savo klubo narius atstovo balsų skaičių nuo 1 balso už 15 me- tinę registraciją susimokėjusių sąjungos narių iki 1 balso už 10 visateisių tuo klubo narių. Pasiūlymas priimtas be dis- kusijų ir vienbalsiai. Vyriaus- iam ŠALFASS pareigūnui Algirdui Bielskui kruopščiai perskaiciavus iki praeito še-štadienio (įskaitant tą pačią dieną) visus užsiregistravusius regiono lietuvių sporto klubus ir individualius sportininkus, paaiškėjo, kad šiuo metu orga- nizacijos nariais yra 16 atletų klubų ir beveik 700 narių, priklausantių vienam iš klubų arba įstojusių į sąjungą indi- vidualiai. Kanada turi 7 sporto klubus, Rytų apygardą 5, o štai didžiausia lietuvių pagal lietu- vių kilmės gyventojus Šiaurės Amerikoje Vidurio Vakarų apygardą (su savo centru Čikagoje) — tik 4. Iki šiol dar nėra paskirta oficialaus mite- tos apygardos vadovo (kaip žinia, Kanadai vadovauja

2004–ųjų metų ŠALFASS suvažiavimo Cleveland, OH, dalyviai.

Lauryno Misevičiaus nuotr.

Pereitais metais pradėjus puoselėti naują sporto šaką — lenktynes kalnuose dviračiais, pirmąsias varžybas šių metų rugpjūčio mėn. pabaigoje su- rengė vienas stambiausių ŠALFASS sporto klubų Toronto „Aušra“, nutarta tai įvykdyti ir ateinančių rudenį. O kitų metų ankstyvą pavasarį, kovo mėn. viduryje, Vail (Colorado valst.) bus organizuojamas lietuvių slidinėjimo čempionatas. Vė- liau šios sporto šakos varžybų rengimo ruošą perims Mont- realis (Kanada). Atrodo, pra-ėjusį birželį Philadelphiajose surengtas pirmas po kelių dešimtmečių pertraukos lietu- vių futbolo turnyras turėjo tei- giamą atgarsį tarp daugelio Šiaurės Amerikos lietuvių sportinių organizacijų — nutar- ta jį pravedimą globoti po ŠALFASS vėliava ir stengtis surengti kitą ateinančiais me- tais.

Saudymo varžybas plan- uojama surengti Hamiltone (Kanada) ateinančių metų rug- sėji (praves lietuvių sportininkų klubas „Giedraitis“), tuo tarpu dėl lauko teniso turnyro dar nebuvo priimta galutinio sprendimo — galbūt rugpjūčio mėn. pabaigoje tokias varžybas apsiims surengti vienas dides- nių Kanados lietuvių sporto

ame visiems priešpiečius pa- tieks Cleveland apylinkėse užaugusi lietuvių Vilija Ba- nionytė. Po pietų pertraukos ilgokai šnekęs ŠALFASS pir- mininkas R. Dirvonis pasakojo apie pasirodymą 2005 m. birželio mėn. pabaigoje/liepos mėn. pradžioje Lietuvoje vyk- siančioms žaidynėms, prašė suvažiavimo delegatus ap- svarstyti norimų įtraukti į žai- dynių programą sporto šakų sąrašą. Apsispręsta ties 7 iš 17 kolegų iš Lietuvos pasiūlyto- mis sporto šakomis (tinkliniu, pliažiniu tinkliniu, krepšiniu, stalo bei lauko tenisu, futbolu, estafetiniu bėgimu) bei nutar- ti varžybų organizatorių pra- šyti papildyti varžybų pro- gramą golfu, stendiniu šaudy- mu, plaukimu ir kėglavimu, o taip pat įtraukti pusės ma- ratono distancijos bėgimą. Dar bus diskutuojama, ar nebūtų galima perkelti žaidynių pra- dzios bent pora dienų (iki liepos 1 ar 2 d.), kadangi daugelyje Kanados vietovių iki pat birže- lio mėnesio pabaigos užsitęsia mokslo metai.

Toliau pasiūlymą pateikė ilgametis ŠALFASS veteranas, vienas organizacijos kūrėjų ir ir dabar, nepaisant savo garbaus 84 metų amžiaus, generalinio sekretoriaus darbą neprie-

stasys Kuliavas, o Rytų apy- gardai — šių eilučių autorius). Čia tuoj pat pasigirdo ir kitų įsitenėjusių problemų sprendi- mo reikalaujantys balsai — jau beveik treji metai neveikia oficialus ŠALFASS tinklapis, atrodo, kad, neimokėjus serve- rio metinės registracijos mo- kesčio, šio puslapio internetinio adreso nepavyks atgauti, trejus pastaruosius metus organi- zacijai vadovavęs Rimantas Dirvonis pranešė apie beveik pabaigtą JAV esančių sąjungai priklausantių klubų ne pelno siekiančios bendrovės statuso sutvarkymą — netrukus ŠALFASS padalinys Ameri- koje gaus specialų nuo federa- linių mokesčių nurašymo nu- merį — tačiau kažkodėl neat- sirado laiko perskaityti organi- zacijos išdinkino Alekso Lauraičio pranešimo, kurio, kaip prisiminė kiti organizaci- jos nariai — delegatai, negir- dėjomės taip pat ne pirmus metus iš eilės. Nėra iki galo aišku, kas vyksta ir ŠALFASS sporto fonde, nes paaiškėjo, kad šio organizacijos finansinio vieneto pranešimo nebuvo pa- teikta...

Tapo aišku, kad šiemet sąjungos centro vadovybės rin- kimuose galima tikėtis didelių permainų — gausiai suvažia-

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maziindami pašto išlaidas, pakvitiavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasline@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS—CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, vežio, suželdimų darbovietėje bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

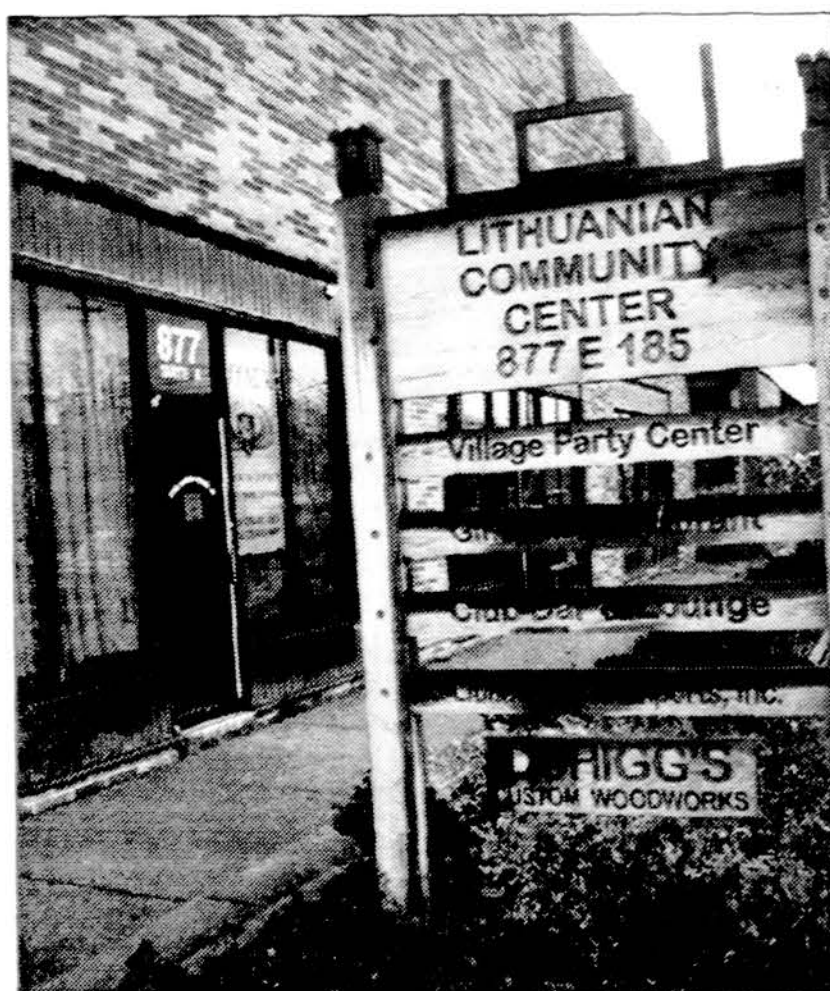
„DRAUGO“
SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sukurys dantis už prieinamą kainą.
Sustatymui kalbės angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Lietuvių centras Cleveland, OH. Centre įsikūrę ir daug įvairių bendrovių bei įstaigų.

Lauryno Misevičiaus nuotr.

I EUROPOS SAJUNGA IR TURKIJĄ?

ALEKSAS VITKUS

Rodos, dar taip neseniai (2004.05.01) šventėme staigų Europos Sąjungos (ES) padidėjimą net dešimčia Vidurio ir Rytų Europos valstybių, kai staiga, peršokant ir dar tokias valstybes, kaip Rumuniją ar Bulgariją, spaudoje ir vėl iškilo Turkijos problema, ypač kai ši rudenį Europos Komisija, integracini ES dalis, paragino ES biurokratus dar šimet pradėti rimtas derybas dėl galimo Turkijos įstojimo į ES. Nors manoma, kad tą paraginimą ES vadovai savo posėdyje gruodžio 17 d. priims, viešojo nuomonė yra griežtai prieš tai nusistatčius. Apklauskos rodo, kad jei dėl to būtų praversti referendumai, jie nepraeitų nei vienoje iš tų 25 ES valstybių. Kodėl Turkija taip labai nori prisijungti prie to išskirtinio klubo? Gal geriau tai suprastume, jei pažvelgsime į visą Europos Sąjungos istoriją.

Europos Sąjunga (European Union), kuri iki 1994 m. buvo žinoma, kaip Europos Bendruomenė (European Community), iš tikrųjų atsirado 1967 m., kai už ją gerokai anksčiau, jau nuo 1951 metų, susikūrusios europinio judėjimo organizacijos susijungė į vieną. Tai buvo Europos Bendroji rinka, Anglijos ir plieno bendrija ir Atominės energijos komitetas. Pasibaigus II pasauliniam karui, Europos ekonomika buvo visiškai sutrikusi, ir buvo aišku, kad reikia daryti ką nors drastiška, kad ją atgaivintų ir tuo pačiu apsaugotų nuo naujai iškilusios grėsmės — tarptautinio komunizmo.

Laimei, tuomet atsirado žmonija, kurie tą gerai suprato, ir pradėjo pirmus žingsnius atstatyti Europą į jos prieš karą buvusį ekonominį lygį. Gal pats svarbiausias iš jų buvo Amerikos valstybės sekretorius George C. Marshall, kuris 1947.06.05 savo kalboje Harvardo universitete davė mintį, kad Amerika turėtų Europai padėti pasikelti iš pokarinio ekonominio nuosmukio. Tai buvo tas pats žmogus, kuris turėjo drąsos pasakyti, kad prezidentas Harry S. Truman, skubiai pripažindamas naujai susikūrusio Izraelio nepriklausomybę, tai darė, vedinas vidaus politikos interesų, ir taip darė klaidą. Dar tų pačių metų Kongrese tas Marshall pasiūlymas praėjo, kai buvo nubalsuota Europai atstatyti duoti 540 mln. dolerių. Per kitus trejus metus Amerika tam reikalui išleido net 12,5 milijardų dolerių, ir išgelbėjo Europą nuo komunizmo.

Mazdaug tuo pačiu laiku Prancūzijos politikas Robert Schuman, buvęs ministras pirmininkas, 1952 m. suorganizavo šešių Europos valstybių Anglijos ir plieno bendriją (ECSC). Labai stipriai prie ES sukūrimo prisidėjo ir Paul Henri Spaak, buvęs Belgijos ministru pirmininku, kurio ir kitų politikų pastangomis buvo įkurta Europos Bendroji rinka (Common Market). Pirmieji žingsniai buvo sunkūs, bet jau 1991 m. ES turėjo net 12 lygiateisių narių: Belgiją, Daniją, Prancūziją, Vokietiją, Graikiją, Airiją, Italiją, Liuksemburgą, Olandiją, Portugaliją, Ispaniją ir Jungtinę Karalystę (Angliją). Tų metų gruodžio mėnesį Maastrichte (Olandija) susirinkę 12 valstybių atstovai sutarė integruoti savo užsienio, karinę, ekonominę ir socialinę politiką. Buvo nutarta panaikinti tarpvalstybinius muitus ir suvaržymus prekėms, įvairioms paslaugoms ir gyventojų bei turistų judėjimui. Keturioms neturtin-

giausioms ES narėms, Airijai, Graikijai, Ispanijai ir Portugalijai buvo prizadėta žymi ekonominė pagalba.

Kandidatėmis liko Austrija, Suomija, Švedija ir Norvegija. Pravedus tose valstybėse referendumus, 1995.01.01 pirmos trys prisijungė prie ES, o Norvegijos balsuotojai nutarė nepridėti. Taip ES sutiko XXI amžių su 15 narių — valstybių. Už durų liko dar 13 valstybių, kurių politikai nekantriai laukė savo eilės. Po ilgų derybų pagaliau šių metų gegužės 1 dieną į ES buvo priimtos net 10 valstybių, ir tą įvykį Vakarų Europos spauda vadino „Vakarai jungiasi su Rytais“, arba „Senoji Europa susitinka su naująja“.

Tos 10 laimingųjų buvo: Lenkija, Vengrija, Čekija, Slovakija, Slovėnija, visos trys Baltijos respublikos, įskaitant ir Lietuvą, o taip pat ir dvi Viduržemio jūros salos—valstybės: Malta ir Kipras. ES sostinėje Briuselyje ir kitose 24 narių sostinėse pokšėjo politikų atidaromi šampano buteliai, o žmonės ypatingo entuziazmo nerodė. Taip iki šiol turėjusi 378 mln. gyventojų ES prisijungė sau ir dar maždaug Kalifornijos dydžio teritoriją su 75 mln. gyventojų. Ar ne kažkas panašaus, jei Amerika vienu plunksnos brūkštelėjimu prisijungtų, sakykime, Meksiką?

Visos naujos narės yra gerokai neturtingesnės negu senosios 15 valstybių. Lenkijos, Slovakijos ir trijų Baltijos respublikų žmonės neuždirba nei pusės to, ką vidutiniškai uždirba Vakarų europiečiai. Naujosios narės pakels ES bendrą ekonominį ūdirdį tik apie 5 proc., o vidutinės ES gyventojų pajamos nukris 2 proc.

Kai prieš 20–30 metų aiški dauguma naujai į ES priimtų narių gyventojų būtų balsavę už prisijungimą prie ES, apklausos rodo, kad šimet tokių būtų tik 52 proc. ir tik 48 proc. pačių pirmųjų ES narių gyventojų būtų balsavę už šitokią ES išplėtimą. Jan Herzmann, Prahos politinis analitikas, tai palygina su dantų gydytojo pacientu, kuris nenori to gydytojo matyti, bet žino, kad reikia.

Turtingųjų valstybių gyventojai bijo, kad prasidės masinė imigracija, kai tūkstančiai naujų ES piliečių veršis į vakarus, ieškodami darbų ir geresnio socialinio aprūpinimo. Vienas anglų laikraštis tokius pavadinimus „rūpybos turistais“ ir net siurbelėmis! Daug kas Vakaruose prisibijojo 1,5 mln. net ir Rytų Europoje nemėgstamų čigonų tvano. Reikia prie jų pridėti dar 3 mln. čigonų, jei prisijungs Rumunija ir Bulgarija, kas numatoma 2007 metais. Kai kurie turtingesnių valstybių gyventojai ir naujas nares žiūri kaip į bereikalingą, brangią kainuojantį, balastą, o neturtingesni, tokios kaip Graikija ar Portugalija, suprantą, kad subsidijomis, kurias jos iki šiol gaudavo iš ES, reikės dalintis su naujomis neturtelėmis. Bijo naujai priimtų narių gyventojai, kad pradės kilti prekių ir paslaugų kainos, ir kad bus sunku kovoti su labiau pažengusia Vakarų gamybine pramone bei žemės ūkiu.

Bet kas labiausiai neramina ir erzina naujuosius ES piliečius, tai nemalonūs faktas, kad visos iškilišinės ES narės nenori tęsti pažado atidaryti savo sienas, ir leisti jiems laisvai imigruoti, kas buvo vienas pagrindinių ES konstitucijos pamatų. Lietuvos Seimas tą konstituciją jau patvirtino, nors, kaip girdyti, turbūt ne vienas Seimo narys nėra tos, beveik 900 puslapių turincios, ES konstitucijos perskaitęs ar

Krepšinio muziejaus „Basketball Hall of Fame“ (Springfield, Mass.) viceprez. Paul Lambert (kairėje) su Lietuvos ambasadoriumi JAV Vygaudu Užacku ir jo sūnumi Raimundu prie krepšinio kūrėjo dr. James Naismith statulos. Amb. Užackas yra ypatingas krepšinio mėgėjas: ne tik visuomet remia lietuvių krepšininukų pastangas šiame krašte, bet ir pats kiek įmanoma dalyvauja jų rungtynėse, įsijungdamas į žaidėjų eiles.

Lauryno Misevičiaus nuotrauka.

bent susipažinęs. Sako, kad ir jos vertimo į anglų kalbą dar nėra. Paprasti žmonės, pasirušę keltis į Europos vakarus, jaučiasi savų politikų apgauti.

Bet darbininkai iš Rytų Vakarų Europai reikalingi, kur gimimų skaičius mažėja, ir vidutinis piliečio amžius auga. Todėl, kad ir suvaržyti, jau šiandien daug lenkų, lietuvių ir kitų, nors ir nelegaliai, keliauja į Vakarus, ir ten dirba prie statybų ar namų ruošos, ar senelių priežiūros, tikėdami, kad ilgai jiems bus leista ten pasilikti dirbti ir legaliai.

Dauguma naujų ES narių gyventojų, atrodo, apsiranta su mintimis, kad dar ilgokai jie turės tik antreale rolę Europos gyvenime, tuo tarpu kai didžiosios valstybės, kaip Prancūzija ir Vokietija, gros pirmuoju smuiku. Vien Lenkija tikisi didesnio balso, nors ji yra ir supykusios ES didžiausias nares dėl prezidento Bush politikos rėmimo Irake. Su savo 38 mln. gyventojų, ji yra gausesnė negu visos kitos naujos devynios narės kartu sudėjus. Po Ispanijos, Lenkija bus pagal gyventojų skaičių šeštoje vietoje tarp visų ES narių, ir atitinkamai jaus savo politinį svorį.

Nori į ES patekti ir Turkija, ir jau 10 metų stengiasi keisti savo santvarką taip, kad kuo geriausiai sutiktų su ES reikalavimais ir principais. Tuo keliu eidama, Turkija jau spejo pakeisti daug įstatymų, kaip, pvz., aplinkosaugos, moterų teisių, teisingesnių elgesį su tautinėmis mažumomis (kurdai ir kiti), mirties bausmės panaikinimą, spaudos laisvę ir t.t. Javier Solana, ES užsienio politikos vadovas, pripažįsta, kad Turkija pravedė daug gerų reformų, ir kad jos įsijungimas į ES jau nebe už kalnų.

Ne visi su tuo sutinka. Kelias į ES Turkijai, musulmonų kraštui, nebus lengvas. Žinovai sako, kad gali užtrukti 10, gal ir 12 ar 15 metų. Turkija šiandien turi apie 71 mln. gyventojų, ir po 10 metų, spartiai augant gyventojų skaičiui, ji būtų pati didžiausia ES valstybė, turinti daugiausia balsų, būdama didesnę už šiandien 80 mln. skaičiuojančią Vokietiją. Bijo didžiulio musulmonų antsludžio ir Prancūzija, jau dabar turinti beveik 10 proc. musulmonų. Apklausa rodo, kad net 75 proc. prancūzų, panašiai kaip ir kituose ES kraštuose, yra nusistatę prieš Turkijos įjungimą į ES.

Nors Turkijos valdžia yra pasaulietinė, 99,8 proc. jos gyventojų yra musulmonai arba Islamo religijos pasekėjai. Kiti dar primena, kad ir 95 proc. jos

teritorijos yra Azijoje, ir kad ji turi sienas su Iraku, Sirija ir Iranu. „Ar tai gali būti europinė valstybė?“, — klausia jie. Buves Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing, prisidėjęs prie ES konstitucijos rašymo, yra pasakęs: „Turkija turi skirtingą kultūrą, kitokią gyvenimo būdą, ir kitokią mąstyseną“.

Kai Prancūzija, Vokietija ir Olandija jau dabar sunkiai integruoja savo musulmonus į bendrą darbą ir sugyvenimą, ar Giscard pasisakymas nėra tik mandagus diplomatiškas pasakymas, kad ES sąjunga turi pasilikti „krikščioniškus“ klubus? „Religija yra didžiausia kliūtis, — sako Dominique Reinne, prancūzų politinis analitikas, — bet apie tai negalima viešai kalbėti“. Net ir dabartinis Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac sakosi stovįs už Turkijos priėmimą į ES, jis siūlo praversti referendumą, saugiai žinodamas, kad prancūzai tokį referendumą atmes.

Dar kiti politologai aiškina, kad Turkijos įjungimas į ES būtų tikras raktas, kaip atrinkinti ir pašalinti tą degančią neapykantą tarp Vakarų ir Islamo. Žurnalistas George Anne Geyer taip racionalizuoja: „Gal europiečiai ir gerai galvoja. Kai karinė jėga, atrodo, neveikė nei Balkanuose, ir neveikia šiandien Irake, Turkijos pakvietimas į ES parodytų visam Islamo pasauliui, kad krikščionių ir musulmonų sugyvenimas yra įmanomas“. Prancūzų politologas Francois Heisbourg dar prideda: „Turkija yra nemaža karinė galybė, ir ji galėtų būti gera atrama prie ES durų prieš užpuolikus iš už durų (suprask: musulmonų fundamentalistai). Taip kaip kadaise jų janisarai (turkų elitiniai daliniai) saugodavo Otomanų imperiją“. Heisbourg prideda dar dvi priežastis, kodėl Turkija reikėtų priimti į ES: viena, Turkija nori būti dalis Europos, ir tai yra labai svarbu; antra, mes juk jai žadėjome. Be to, pradedant deryboms, nebuvo atmeta dar ne viena kandidata.

Mano asmeniškai nuomonė, Turkija, kaip ir Lietuva, išiliejimu į ES tikisi sulaukti reikšmingos finansinės pagalbos, taip kaip ją gavo Airija, dabar jau atsistojusi ant savo gana stiprių ekonominių kojų. Tik toks skirtumas, kad turkai pakils pasaulio akyse, tapdami europiečiais, o lietuviai praras savo lietuviškumą. Kaip dr. Vincas Kudirka prieš daugiau kaip šimtą metų mus norėjo perspėti nepalikti idealo „dėl gardaus valgio šaukšto“.

Kartą, važiuojant mašina, pagyvenusi, šalia manęs sėdinti, moteris, pradėjo skustis blogu gyvenimu, — ūkininkams moka tik po 30 centų už litrą pieno, kai tuo tarpu tas pats pieno litras krautuvėse yra pardavinėjamas po vieną litą ir dešimt centų. Apskritai, moterims, pagal ją, nėra geresnių darbų, o dirbančioms restoranuose ar

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Teisingas Lietuvos pareiškimas

Lietuva savo vaidmenį, kaip demokratinę, vakarietišką respubliką, ne tik gerai supranta, bet ir tiksliai vykdo. Ypač po įsijungimo į NATO bei Europos Sąjungą tenka nuolat pastebėti, kad Lietuva aktyviai dalyvauja visoje šių žemiųjų tarptautinių organizacijų veikloje, ne kaip pašalinė stebėtoja, o kaip lygiateisė dalyvė. Nepaisant nedidelio teritorinio ploto ir negausaus gyventojų skaičiaus (palyginant su kitomis NATO ar ES narėmis), Lietuva yra Vakarų pasaulio ir pastebima, ir teigiama vertinama.

Su dmesiu ir susirūpinimu diskutuojame klausimą, ar Lietuvos prez. Valdas Adamkus ateinančių metų gegužės pradžioje turėtų vykti į Maskvą ruošiamas iškilmes paminėti Antrojo pasaulinio karo pabaigą. Rusijos Vladimir Putin jau pakvietė ne tik buvusių sovietų okupuotų, bet ir viso pasaulio valstybių vadovus dalyvauti šiose iškilmėse. Tai, atrodo, yra ne vien kvietimas, bet tam tikras egzaminas: kiek palankumo Rusijai ir jos dabartinei užsienio bei vidaus politikai galima tikėtis iš Vašingtono ir apskritai Vakarų pasaulio. Dalyvavimas iškilmėse parodytų, kad Rusija remiama ir vertinama, nedalyvavimas — priešiška nusiteikimą. Pagal šio egzaminą pasekmes Vladimir Putin galės geriau orientuotis, kai reikės daryti lemiamus ateities sprendimus.

I gegužės 8–9 d. Maskvoje II pasaulinio karo 60 metų sukakties iškilmes pakviestas ir Lietuvos prez. Valdas Adamkus, ir galbūt kiti aukšti valdžios pareigūnai. Kyla klausimas: ar Lietuvai apskritai turėtų būti šioje šventėje atstovaujama? Kada iš tikrųjų Lietuva pajuto, kad II pas. karas pasibaigė? Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, šiuo metu dar vyksta įdomi ir šurpi paroda, pavadinta „Karas po kaire“. Jos atidarymo proga buvo rodomi filmai apie maždaug dešimtmetį po oficialios karo pabaigos užsitęsusias partizanų kovas. Vadinasi, karas Lietuvoje tikrai dar vyko dešimt metų. O kaip su jo pasekmėmis, kurios prasidėjo 1940–aisiais pirmąją sovietų okupaciją ir iš esmės pasibaigė tik 1990–ųjų pavasarį, Lietuvai paskelbus atkuriamą nepriklausomybę?

Galima net sakyti, kad dar metais veliau, kai buvusios okupantų kariuomenės likučiai pagaliau visiškai išsikraustė iš Lietuvos.

Kai esame pakviesti į svečius, jeigu šeiminkai ar jų renginys mums neprimtinas, galime atsisakyti. Kai kaimyninė valstybė kviečia į ypatingas iškilmes, pasakyti ne nėra labai lengva ar patogiu, nes atsisakymas gali būti palaikytas nedraugiškumo ženklu ir pakankti tarpusavio ryšiams. Tokioje padėtyje dabar atsiderusi Lietuva. Prez. Adamkui ir Vyriausybei reikės daug diplomatinį sugebėjimų ir išminties, kad šiuo atveju „liktų ir vilkas sotus, ir avis sveika“.

Prieš kelias dienas, lapkričio 26 d., Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje (New York) buvo priimtas nutarimas, paskelbiant „gegužės 8–9 d. susitaikymo ir atminimo dienas“. Tuo metu visos valstybės skatinamos prisiminti ir pagerbti žuvusiųjų Antrojo pasaulinio karo metu atminimą. Už šį nutarimą—deklaraciją pasisakė visos JT narės, taigi, ir Lietuva. Tačiau Lietuvos ambasadorius prie JT Gediminas Šerkšnys visgi perskaitė pareiškimą, kuriame tarp kitų minčių buvo ir ši: „Lietuvai, kaip ir visoms trims Baltijos valstybėms, Antrasis pasaulinis karas prasidėjo su sovietų okupacija ir aneksija, kaip Molotovo–Ribbentropo pakto pasekmė. 1945–ųjų gegužės 8–oji reikė vienos totalitarinės ideologijos — fašizmo — pabaigą, tačiau kita, totalitarinis komunizmas, išplėtė savo dominavimą. Lietuvai tai reikšia, kad ji buvo okupuota... Prisiminkime: beveik pusšimtį metų! O kaip su Karaliaučiaus kraštu, kuris tebėra „sovietų“ okupuotas ir dabar?“. Tokios svarbaus pareiškimo nepadarė (nedrįso?) nei Latvija, nei Estija, nei Lenkija ar kuri kita, pusšimtį metų buvusi Maskvos „itakos sferoje“ Rytų Europos valstybė. Ar jų vadovai dalyvaus Putin ruošiamoje šventėje? Tikriausiai. Ar dalyvaus Lietuva? Ar ji pati viena gali atrasti drąsos šio kvietimo nepriimti? O kas būtų, jei visos buvusios sovietų okupuotos tautos vieningai pareikštų, kad joms Antrasis pasaulinis karas nepasibaigė 1945–aisiais?..

VASARA LIETUVOJE

IERONIMAS TAMKUTONIS

Nr.14

Geras pavyzdys dabartinės Lietuvos visuomenės nepastovumo ir blaškymosi yra riakėjų nuolatiniai posūkiai iš kairės į dešinę, ir vėl į kairę, iškant, ko iš viso nėra ir jie negali rasti. Užjūrio lietuviai, ypač tie, kurie nėra Lietuvos matę per keletą paskutinių metų, jau nekalbant apie tuos, kurie iš viso nėra Lietuvos matę nuo 1944 m., gyvena iliuzijomis apie Lietuvą. Jie yra įpratę viską spręsti pagal savo atmintį ar dabartinę savo galvoseną: „Lietuvos žmonės turėtų šiuo atveju daryti taip, o šeimos ir vyriausybė turėtų elgtis kitaip“. Išvairia yra pamiršusi, kad dabartinės Lietuvos žmonės, išaugę ir išsimokslinę sovietinėje sistemoje, galvoja ir elgiasi skirtingai, o karta ir visai priešinga nuo jų pačių. Tai jie galetų jau lengvai pamatyti, stebėdami naujuosius trečiabangius ateivius savo tarpe. Drastiškai yra pasikeitęs ir „laiko dvasia“ — ko žmonės siekia ir kam aukojasi. Tai yra ryškų jų ryšių su tėvyne — ar jie yra pasirengę aukotis dėl savo krašto ir tėvynės, ar nori, kad valstybė aukotųsi už juos?

Besišnekučiuojant vieno seniai pažįstamo profesoriaus šeimoje, kalba nukrypo į „Sodra“, kur jo žmona turi aukštesnę vietą. Pagal ją, beveik kasdieną jos ištigoje kartoja jau įprastinėmis tapusios tragedijos, — sulaukę pensijos, senyvi žmonės ateina pasiteirauti apie jų pensijas. Neretai paaiškėja, kad jie, 6–8 metus dirbę kokioje įmonėje, neturi už tą laiką įmokų „Sodrai“, nors atskaitymai iš jų algų buvo padaryti, — jų darbovietės nėra už tą laiką padariusios už juos įmokėjimų. Bendrovės prieš 2–4 metus yra bankrutavusios ir nėra galimybių tas įmokas iš jų išgauti. Kažkaip prisiminė ir kai kurių lietuvių statybos kontraktorių elgesys, „dypukams“ atvykus į Čikagą, kai jie, panašiai, kaip ir tos įmonės Lietuvoje, atskaitydavo iš darbininkų „Social Security“ mokesčius, bet juos nepervedavo „Social Security“ įstaigai.

Kartą, važiuojant mašina, pagyvenusi, šalia manęs sėdinti, moteris, pradėjo skustis blogu gyvenimu, — ūkininkams moka tik po 30 centų už litrą pieno, kai tuo tarpu tas pats pieno litras krautuvėse yra pardavinėjamas po vieną litą ir dešimt centų. Apskritai, moterims, pagal ją, nėra geresnių darbų, o dirbančioms restoranuose ar

padavėjomis krautuvėse, moka tik apie 400 litų per mėnesį algą, iš kurios yra sunku pragyventi. Išlipęs iš mašinos, aš paklausiau draugę važiuosio vyriškio, kas yra ta besiskundžianti moteris? Pasirodo tai buvo mokyklos direktoriaus žmona. Jie turi gražų namą ir gražų ūkį — moteris skundžiasi iš įpratimo, kalbėdama seną bėdų ir vargų litaniją, kas tarp Lietuvoje gyvenančių asmenų nėra retenybė.

Teko sutikti keletą buvusių DP, grįžusių iš užjūrio gyventi į Lietuvą. Gyventi jie gyvena, bet savo išsivajotų gyvenimu tėvynėje jie per daug nesidžiaugia. Sulaukus brandaus amžiaus, yra sunku surasti draugų naujoje vietoje, nors, turint butelį degtinės, gali lengvai surasti draugų jį ištuštinti. Po pusės metų euforinio gyvenimo, grįžusieji pajunta, kad tie giminystės ir draugiškumo ryšiai, į kuriuos buvo dėta tiek daug vilčių, pamazą atšala — jie virsta tik retkarčiais pasitaikančiomis progomis. Metams riedant į pakalnę, atsiranda ir kitų problemų, kaip sveikatos draudimas ar gydymo išlaidos, nes Amerikoje turėtus „Medicare“ draudimus čia negalioja.

Vienas iš Kanados vakarų krašto ir Lietuvą pasakojo, kad sugrįžęs pirmus šešis mėnesius buvo įdomu ir giminingas buvo meilės, o po to viskas pasikeitė. Jis su gailėsčiu pasakojo, kad būtų geriau padaręs, nusipirkdamas Toronte senelių namuose butą, kur būtų galėjęs savo dienas leisti tarp panašaus likimo draugų, negu čia gyventi už šarvuotų durų nuosavame bute.

Daržnai išgirstamas posakis, kad „Prie rusų buvo geriau“, kai kuriais atvejais turi ir savo teisybės. Po teroro dešimtmečio, per kurį buvo išžudyti ir ištremti „tikrieji“ ir įtariamieji „liaudies priešai“, gyvenimas Lietuvoje pamazą normalėjo — tam padėjo Lietuvoje dar pasilikę žmonių darbštumas, kai tuo tarpu Rusijoje jo jau nebuvo likę — ten gamino tik geras kompartijos darbuotojus. Veliau, pradėjus gauti žemės ūkiui trąšas, ne vien kolchozai, bet ir visas kraštas pamazą pradėjo atsigauti. Kas yra pasilikę žmonių atmintyje iš sovietmečio — tai sunkūs bausmės. Vienas kauniečių, nuvežęs sunkvežimį obolių į Leningradą pardavimui, už „spekuliaciją“ ir „kapitalistinius polinkius“ gavo 12 metų kalėjimo.

Bus daugiau.

Kalėdinis labdaros maratonas

ARŪNAS DAMBRAUSKAS

Lietuvoje jau pradėtas kalėdinių renginių maratonas. Viena reikšmingiausių labdaros švenčių Kaune buvo lapkričio 27 dieną. Vytauto Didžiojo universitete vyko Almos Adamkienės globojama kalėdinė labdaros mugė.

Kaune įsikūrusio Norvegų klubo sumanymą, be įvairių šalių ambasadų darbuotojų, jau sutiko paremti nemažai Kauno imonių, organizacijų, mokyklų įstaigų, geros valios žmonių.

Mugės metu buvo galima įsigyti vienietinių kalėdinių rankdarbių, paklausti įvairių meno kolektyvų ir solistų koncertų, pažūrėti fotografijos parodą, pasivaikinti saldumynais. Gautas lėšas ketinama skirti senelių namams ir slaugos ligoninėms. Paprašė Almos Adamkienės papasakoti apie labdarinę veiklą, kuriai prezidento žmona skiria nemažai laiko ir energijos.

— Kokie motyvai, remiantis Jūsų patirtimi, žmonės skatina dalyvauti labdarinėje veikloje?

— Esu įsitikinusi, kad žmonės iš prigimties yra geri ir jautrūs. Atjauną aplinkinių problemoms gali skatinti ne tik pilietinis požiūris į gyvenimą, igitas jautrumas, bet ir sieloje randus palikę nelengvi išgyvenimai.

Aš manau, daug kas prisimena savo ir savo artimiesiems tekusius sunkius laikus, užgulusią išbandymų našta. Skaudžios patirties turintys žmonės, jei tik atsiranda tokia galimybė, stengiasi padėti kitiems, prislėgtiems dabarties rūpestių naštos. Noras padėti — visų sąmoningų žmonių siekis.

— Dauguma Lietuvos žmonių Jus girdi ir mato labdaros renginių metu. Kas šiuose renginiuose Jums suteikia daugiausia džiaugsmo?

— Pagrindinis mano tikslas — padėti vaikams. Jų

besiūpsantys veidukai, blizgantis akutės — didžiausias džiaugsmas ir atpildas. Vaikai — nuosirdus ir imlus gėriui, todėl pradžiuginti juos nesunku. Norėjęs, kad sunkiau gyvenančių vaikų veidus nutvieskianti laimė nebūtų viena diena.

Gana dažnai važinėju po Lietuvą ir matau, kad daug yra vaikų, kuriems reikalinga ir materialinė, ir dvasinė parama. Vaikystėje patirti išpažintai labai atsiliepia jauno žmogaus charakterio formavimuisi. Vaikai, nepatyrę gėrio, vėliau juo negalės dalytis su kitais.

Laimingesnė visuomenė, kurioje yra daugiau gėrio patyrusių žmonių, negu atstumtųjų.

Vienas labdarinių akcijų tikslų ir yra surasti tuos atstumtuosius ir geranoriškai ištiesti jiems ranką. Laikotarpis prieš Kalėdas — puiki proga tapti šviesesniems ir geresniems, su ypatinga meile pažūrėti į aplinkinius ir ypač vaikus. Vaikai yra mūsų ateitis, todėl turime stengtis, kad jų kasdienybė būtų kuo šviesesnė. Mažiesiems ir labiausiai pažeidžiantiems mūsų visuomenės nariams nuolat reikia meilės ir šilumos.

Nemažiau svarbūs ir materialiniai dalykai — geri mokyklų kabinetai, kompiuteriai, knygos, patyrę ugdymo specialistai.

Materialinės paramos stoka ypač ryški kaimo vietovėse, todėl joms stengiamės skirti ypatingą dėmesį.

— Kokio masto yra Jūsų vardo fondo teikiama materialinė parama?

— Per visus šešerius fondo gyvavimo metus pagrindinė jo veiklos kryptis buvo kaimo mokyklų remimas. Būtent į šią sritį ir nukreipti didžiausi materialinės paramos šrautai.

Dabar fondas iš viso remia 39 kaimo mokyklas, o vienkartinę paramą yra suteikęs 220 mokyklų. Ateityje tikimės ir

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Alma Adamkienė su Almos fondo remiamais vaikais.

toliau rengti mūsų tradicinius projektus, sulaukiančius ypatingo dėmesio.

1999—2003 metais rengtas akcijos „Su nauja knyga į Naujus metus“ 39 remiamų kaimo mokyklų bibliotekoms nupirkti knygų už 520,000 litų.

Per 2003 m. vykusią knygų dovanavimo akciją „Su nauja knyga į 2004 metus“ kaimo mokykloms knygų padovanoja daugiau nei už 150,000 litų. Šiais metais šią akciją planuojama tęsti.

Kaimo mokyklose steigiamos popamokinio ugdymo, kūno kultūros klases, kuriose vaikai gali normaliomis sąlygomis ruošti pamokas, turinčiai leisti laisvalaikį, skirti ji savišvietai bei meniniam ir fiziniam ugdymui. Tokio vaikų užimtumo ir lavinimo organizavimas yra bene realiausia galimybė leisti mažajam žmogui veikti aplinkoje, skatinančioje jo intelekto formavimąsi ir dvasinį bei fizinį tobulėjimą.

— Siuolaikinius poreikius atitinkantis intelektas neatsiejamas nuo kompiuterių. Ką Jūsų vardo fondas nuveikė, kad kompiuteriai būtų prieinami kaimo vietovių vaikams?

— Dabar viena labiausiai plėtojama mokyklos paramos kryptis — kompiuterizavimas ir sveikatos centrų kūrimas mokyklose.

Galima sakyti, kad esame šioje srityje toli pažengę — net septynios mokyklos įstaigos kuriamos „elektroninės mokyklos“.

1999—2004 metais labdaros ir paramos fondai remėjai padovanojo daugiau nei 2,7 mln. Lt, kuriuos fondas skyrė remiamoms kaimo mokykloms ir vaikų globos namams.

Kita svarbi kryptis — kryptingai remti didžiųjų Lietuvos miestų vaikų ligonines, pagal išgales telkiantis medicinos diagnostinės aparatus, medikamentų, higienos ir kitų priemonių.

Per savo veiklą fondas paskirstė daugiau kaip 2,8 mln. litų vertės materialinio turto, kuris išdalytas kaimo mokykloms, ligoninėms ir socialiai remtiniams vaikams. Iš

viso per šešerius veiklos metus fondo suteiktos paramos suma sudaro daugiau kaip 5,5 mln. litų.

Fondas remia geros valios akcijas ir organizuoja šventes. Tai tradicinėmis tapusios Atvelykio, Kalėdų, Vaikų gynybos diena, Rugsėjo 1-osios šventė. Kaimo ir vaikų globos namų vaikai atvyksta į Vilnių, aplanko muziejus, žymias sostinės vietas, žiūri spektaklius.

— Kokias prisimenes savo vaikystės Kalėdas?

— Aš, kaip ir visi vaikai, nekantriai laukdavau šv. Kalėdų. Jas švėsdavome ne tik su artimiausiais draugais ir giminėmis. Kasmet į namus tėvai pakviisdavo ir nepažįstamų žmonių, kurie neturėdavo galimybių ir vietos paminėti šią gražią šventę.

Labai laukdavau dovanų. Mūsų tėvai iš prigimties buvo neblogi pedagogai, todėl dovanomis labai nelepindavo, padovanodavo vieną — dvi. Tas dovanas labai vertindavome.

Namuose turėjome Seimininkę Jūlytę, dėl kurios visada su sesute nerimavdavome ir rūpindavomės, kad tėvai padovanotų jai tai, ko labiausiai reikia. Kiekvieną kartą prieš šventes svarstydavome: ko mūsų Jūlytei labiausiai reikėtų, ką ji norėtų gauti?

Žiemos šventes paminėdavome net ir karo metu. Net ir gyvenant lageryje Vokietijoje, moterys suorganizuodavo tradicinę Kūčių vakarienę.

Ją ir dabar puikiai prisimenu. Nors gyvenimas tada atrodė labai sunkus, tačiau Kalėdų šventė jam suteikė šviesos ir šilumos. Kad ir kur bebūtume, tą neeilinį vakarą visada susėsdavome prie stalo.

— Kaip Jūs vyras, prezidentas Valdas Adamkus, vertina jūsų labdarinę veiklą? Ar energija, kurią skiriate visuomeniniams darbams, nepasiglemžia viso asmeninio laiko?

— Aš manau, kad visi labdarą vertina teigiamai, ypač jei ji skiriama vaikams.

Tai savotiška investicija į jų ateitį. Juk gerumo niekada nebus per daug. Mano vyras

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalauskė

Fifty third lesson. (Fifty third lesson) — Penkiasdešimt trečia pamoka.

At the optician's. (At the optician's) — Pas akių gydytoją. I need new glasses, I am having a hard time seeing with these. (Ai nūd nū glėses, ai em heving e hard taim sying with thys) — Man reikia naujų akinių, su šitais man labai sunku matyti.

Let's go together, the frames of my glasses are broken, I need to have them repaired. (Lets gou together, tha freims af mai glėses ar brouken, ai nūd tū hev them rypeird) — Eikime sykiu, mano akinių rėmeliai sulūžę, reikia, kad juos sutaisyty.

How did you break them? (Hau didž jū breik them) — Kaip tu juos sulaužei?

I put them on my bed when I was dressing and sat on them when I had to put my socks on. (Ai put them an mai bed uen ai uoz dresing end set an them uen ai hed tū put mai saks an) — Kai rengiausi, aš juos pasidėjau ant lovos ir paskui ant jų atsėdėjau, kai aviausi kojines.

If we go together, you will have to wait for me while I have my eyes examined. (If ui gou together, jū uil hev tū uet for my uail ai hev mai ays egzėmind) — Jeigu eisime sykiu, tu mane turėsi laukti, kol mano akis patikrins.

That's okay, I want to wait until they fix my frames, I

can't see a thing without my glasses. (Thęts okei, ai uant tū uet antil they fiks mai freims, ai kęnt sy e thing uithout mai glėses) — Tai nieko, aš noriu palaukti, kol jie sutaisys mano rėmelius, aš nieko neakinių negaliu matyti.

I will have to ask you to drive, because I won't be able to see well after those eye drops that they'll put in my eyes. (Ai uil hev tū esk jū tū džraiv, bykoz ai uont be eibl tū sy uel efer thouz ay draps thet they'll put in mai eyz) — Aš prašysiu tave vairuoti, nes negalėsiu gerai matyti, kai jie įlašins tuos lašelius man į akis. I will be glad to, next time I have the prescription for my glasses changed, maybe you can drive me. (Ai uil by glėd tū, nekst taim ai hev tha preskripsian for mai glėses eėindžd meiby jū ken džraiv) — Mielai, kitą sykį, kai man reikės pakeisti akinius, gal tu galėsi vairuoti.

It's a deal, my appointment with the doctor is tomorrow at one thirty, can you pick me up at one? (Its e dyl, mai epointment uit tha daktor iz tūmarou efer uon thory, ken jū pik my ap efer uon) — Tai sutariame, aš turiu pas gydytoją būti rytoj pusę dviejų, ar gali mane paimti pirmą valandą?

Gladly, I will see you tomorrow at one at your place. (Glėdly, ai uil sy jū tūmarou efer uon efer jūr pleis) — Mielai, pasi-matysime rytoj pirmą valandą pas tave.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

ADVOKATO OFISAS IEŠKO ŽMOGAUS, turinčio patirties nekilnojamo turto srityje, gerai kalbančio angliai ir lietuviškai, dirbančio kompiuteriu ir galinčio legaliai dirbti šalyje. Tel. 773-284-0100.

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

HELP WANTED! NO EXPERIENCE NEEDED. WE WILL TRAIN. FULL TIME WORK. \$400-\$650 PER WEEK TO START. CALL TODAY! START TOMORROW. 847-671-6968.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agents Frank Zapolis (versle 49 metai) Off. Mgr. Auksė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805 Tel. 708-424-8654/773-581-8654

A&S Šildymas Šaldymas 6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas — Licensed — Bonded — Insured 24 val. per parą 773-778-4007 773-531-1833

Tel. Jūsų laikraštis DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

„DRAUGAS“ IEŠKO

SAVANORIŲ - TELEMARTETING. Jei galite ir turite norą, mums reikia telefonistų - savanorių. Galite skambinti iš namų arba iš „Draugo“ raštinės. Skambinkite Valentinui tel. 773-585-9500.

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620 — \$650; 2 mieg. — \$710 — \$750. Tel. 630-910-0644, Jana.

Norite dalyvauti Žalios Kortos DV2006 Loterijoje kreipkitės į

ATLANTIC Express Corp.

8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455 Tel: 1-708-599-9680

Užpildysime anketą, nufotografuosime.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS SIŪSKITE PER

ATLANTIC Express Corp.

YRA GALIMYBĖ UŽSISAKYTI KONTEINERĮ

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ

ISSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ. PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai: Bravo Coffee and deli 238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300 KALYNA corp. 338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766 2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919 8801 78th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Geriausia kalėdinė dovana DRAUGO prenumerata!

Kalėdų proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusiūšime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Kalėdų proga užsakau DRAUGĄ

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURAS

Century 21 Pro-Team Bus.: 708-361-0800 Voice Mail: 773-854-7820 Fax: 708-361-9618 E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net DANA ŠČERBAITĖ MAYER Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

„Draugo“ skelbimų skyrius Tel. 1-773-585-9500

GREIT PARDUODA Landmark properties Bus. 773-229-8761 Res. 708-425-7160 Mobil 773-590-0205 Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS • Čikagoje ar priemiesčiuose • Cėreitas ir sąžiningas patarnavimas • Nuosavybių įkainavimas veltui • Tarptininkaujame gaunant paskola • Pensininkams nuolaide

Namams Paskolos, Apdraustos Sėskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagoje ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

IŠAUGUSI TURIZMO KOKYBĖ PRIVILIOJA UŽSIENIEČIŲ

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Populiarėja ir kaimo turizmas

Vaizdinguose Dūkijos regionuose, kaip ir kai kuriose Lietuvos vietovėse, sparčiai diegiamos turizmo paslaugos, taip pat gerėja ir šių paslaugų kokybė. Pastaruoju metu mūsų šalies turizmo paslaugų specialistams itin aktualu susipažinti ir su kitų pasaulio šalių analogiško verslo vystymu, taip pat pasisemti kolegų iš užsienio patirties. Prieš savaitę Lietuvoje apsilankęs Pasaulio turizmo organizacijos turizmo paslaugų kokybės departamento direktorius Henrik Handzsh, dar prieš savaitę Lietuvos organizacijos turizmo paslaugų kokybės departamento direktorius Henrik Handzsh atkreipė dėmesį į mūsų šalyje gerokai išaugusią turizmo paslaugų kokybę.

Kokybė yra nepaprastai svarbus veiksnys, tiesiogiai susijęs su konkurencija, prekyba, darniąja plėtra bei etika, — pabrėžė H. Handzsh. Pasak jo, šiuo metu vis daugiau valstybių bei regionų tyrinėja šią sritį ir investuoja. Svečias pasidžiaugė, kad Lietuva suvokia turizmo paslaugų kokybės svarbą ir ėmėsi iniciatyvos surengti savo šalyje plataus masto tarptautinį seminarą, vykusį lapkričio pradžioje. Būtinę surengti tokį renginį sąlygojo sparti turizmo plėtra Lietuvoje.

Valstybės ir savivaldybių turizmo plėtros priemonių įgyvendinimas bei verslo plėtra per 2001-2003 m. leido pasiekti daug puikių rezultatų. Pirmiausia tai pasakytina apie užsienio turistų išaugusį skaičių. Pavyzdžiui, per minėtą laikotarpį jis išaugo iki 35,5 proc., be to, apgyvendinimo įmonėse užsienio svečių skaičius padidėjo apie 46,5 proc.

Pasak Valstybinio turizmo

departamento direktoriaus Alvio Lukoševičiaus, užsienio turizmo pajamos, remiantis Lietuvos banko duomenimis, padidėjo 14,3 proc., bendras apgyvendinimo vietų skaičius viešbutiuose išaugo iki 23 proc. Įdomu, kad ir kaimo turizmo paslaugų teikėjų skaičius išaugo beveik 2,6 karto.

Turtėjame iš turizmo

Valstybinio turizmo departamento Nacionalinės turizmo informacijos sistemos duomenimis, šių metų pradžioje buvo registruotos 376 kaimo turizmo sodybos (per metus vidutiniškai padidėjo 61 sodyba). Šią vasarą, palyginti su 2003 m., poilsiausių Lietuvos kaimo turizmo sodybose skaičius išaugo 18 proc. Pavyzdžiui, pernai birželio-rugpjūčio mėnesiais jų buvo 77,400, o šiemet per tą patį laikotarpį — 91,500.

Statistikos departamento duomenimis, 2004 m. pirmąjį pusmetį Lietuvos apgyvendinimo įstaigose apsisistoję 450,196 svečiai arba 31 proc. daugiau nei per tą laikotarpį 2003 m. Šiais metais per pirmąjį pusmetį užsieniečių Lietuvoje apsisistoję maždaug 30,6 proc. daugiau (131,620). Bene daugiausia turistų sulaukta iš Vokietijos (45 proc.), Lenkijos (41 proc.) ir Latvijos (33 proc.).

Statistikos departamento vyriausioji specialistė Birutė Stolytė mūsų dienraščiui priminė, jog per pirmąjį šių metų pusmetį užsieniečiai mūsų šalyje išleido 929 mln. litų. Tai yra 12,8 proc. daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį. Tuo tarpu mūsų tautiečiai, išvykę atostogauti į užsienį išleido 825 mln. litų, t.y. 32 proc., daugiau nei per 2003 m. pirmąjį pusmetį.

Statistikos departamento

NORI UŽBAIGTI PRADĖTUS DARBUS

Lietuvos dailininkų sąjunga (LDS) suvažiavime lapkričio 23 d. vakarą trečiai kadencijai balsų dauguma per rinktas ir patvirtintas ligšiolinis sąjungos pirmininkas Vaclovas Krutinis abejojo, ar baigęs didžiausius organizacinius darbus, dirbsiančius visą ketverių metų kadenciją.

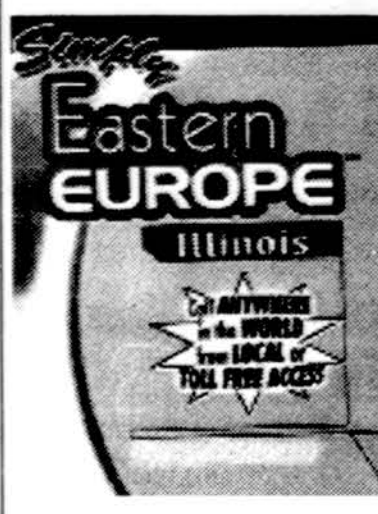
Pasak vienintelio pasiūlyto kandidato į LDS pirmininkus V. Krutinio, jis nesirengs trečiai kadencijai, tačiau lieka daug svarbių darbų, tarp jų — nebaigtas remontas LDS kūrėbos namuose „Palangos dailė“. Ten susidariusi sudėtinga situacija dėl vėluojančių darbų, reikalaujančių milžiniškų lėšų, todėl pirmininkui tenkanti didelė atsakomybė už sėkmingą darbų baigtį. Taip pat pirmininkui „laužyti ietis“ dar teks, įtvirtinant meno kūrėjo statusą ir tobulinant esamą įstatymą, kad lengvatos būtų teikiamos ne tik profesionalaus meno kūrėjams, „Gal kai kas sako, kad esu labiau ūkininkas, o ne meno teoretikas, tačiau norėčiau užbaigti testinius darbus ir tam tikru momentu, dar nesibaigus kadencijai, galbūt paskelbsiu apie savo pasitraukimą“, — sakė didžiausios profesionalaus meno kūrėjų organizacijos pirmininkas, pagal naujus įstatymus neturintis pavaduotojų.

Suvažiavimo metu patvirtinti nauji LDS įstatymai, suderinti su Asociacijų bei Meno kūrėjų ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymais. Keli šimtai suvažiavimo delegatų išrinko LDS tarybą ir septynių narių LDS Garbės teisimą. Suvažiavimas priėmė nutarimą, ku-

riame pabrėžia siekį turėti Nacionalinę šiuolaikinio meno galeriją ir kaupti šiuolaikinės Lietuvos dailės kolekciją, taip pat skelbia, kad šiuolaikinio meno centro veikla „nepilnai atspindi realią šiuolaikinės dailės situaciją“, o „turedamas geriausią ekspozicinę erdvę, priklausančią Kultūros ministerijai, nuolat rengia vienpusiškos krypties modernaus meno parodas“. LDS kreipėsi į Kultūros ministeriją, pareikšdama, kad tai „netoleruotinas reiškinys ir šią problemą būtina spręsti, užtikrinant visapusišką meninės kūrybos sklaidos galimybę“. Tarp nutarimo punktų yra ir siekis, kad bent 2 proc. lėšų, skirtų naujų pastatų statyboms, privaloma tvarka būtų investuotos meno kūrinių sukūrimui ar sukurtų kūrinių išsigijimui statomuose objektuose.

(Elta)

Nuo šiol KORTELES skambinimui į Lietuvą nusipirksite „DRAUGE“!

STIKLAS NE TIK PATS SAVE PLAUNA

ANATOLIJS LAPINSKAS

Prieš keletą metų viena Anglijos firma paskelbė, kad išrado pirmąjį pasaulinį langų stiklą, kuris pats nuo savęs nuvalo purvą, naudodamas tik saulės šviesą ir lietaus vandenį. Reikėjo palaukti dar 5–7 metus, kol rezoliucinis stiklas iš laboratorijos atkeliavo iki konvejerio, o nuo čia galų gale atėjo ir iki vartotojo.

Šis stiklas vadinasi „Pilkington Activ“ ir yra firmos „Pilkington“ darbuotojų, vadovaujamų Kevin Sanderson, daugiau nei 10 metų darbo vaisius. „Pilkington Activ“ — tai dvigubo veikimo stiklas: jis suardo organinį purvą ir nuplauna jį nuo savęs.

Purvo naikinimas vyksta nuolat, o jis nuplaunamas tik tuomet, kai lyja lietus, arba aplaistant stiklą vandeniu iš žarnos. Trinti stiklą skuduru ar laikraščiu, idealiu atveju, nereikia.

Nuo paprasto stiklo „Pilkington Activ“ skiriasi trimis savybėmis: tai, pirmiausia, ligi šiol nematytas stiklo švarumas, antra, žiūrint į stiklą tam tikru kampu, galima pastebėti jo melsvą atspalvį ir tam tikrą veidrodinį efektą, o trečias reikšmingas šio stiklo skirtumas nuo kitų — kaina.

Kur dingsta purvas

Pradėkime nuo išsiaiškini-

mo, kaip stiklas sunaikina purvą. Šis išradimas, išradėjų aiškinimu, remiasi fotokatalitiniu procesu.

Į saulę atgręžtas stiklo paviršius, gamintojų pavadintas „PhotoActiv“, reaguoja į dienos šviesos ultravioletinius spindulius (sugeria radiaciją) ir jų pagalba išsklaido organinį purvą.

„PhotoActiv“ vidų implančiuojama ypatingai plona titano oksido plėvelė. Iš esmės tai tas pats titano oksidas, kuris yra plačiai naudojamas, pvz., dantų pastų gamyboje. Tiesa, su tuo oksidu išradėjams teko gerokai pavargti, nes paprastai šis dioksidas — tai balti milteliai, kurie, suprantama, neturi reikalingo stiklui skaidrumo. Todėl dr. Sanderson ir jo kolegos pasinaudojo tuo, kas šiuo metu dažniausiai vadinama nanotechnologija, juk stikle esanti plėvelė yra neįsivaizduojamo plonumo, jos storis (jeigu iš viso galima naudoti žodį storis) — tik 15 nanometrų.

Purvo naikinimu, greičiausiai, reikėtų suprasti faktą, kad nešvarumai prie „Pilkington Activ“ yra ne prisiklijavę, kaip kad būna prie įprasto stiklo paviršiaus, bet tik prisiglaudę, t.y. pasirengę kiekvienam momentu tą stiklą palikti, o jau šiam veiksmui, kaip minėta, reikalingas vanduo.

Viso reikalo esmė yra ta, kad „Pilkington Activ“ yra

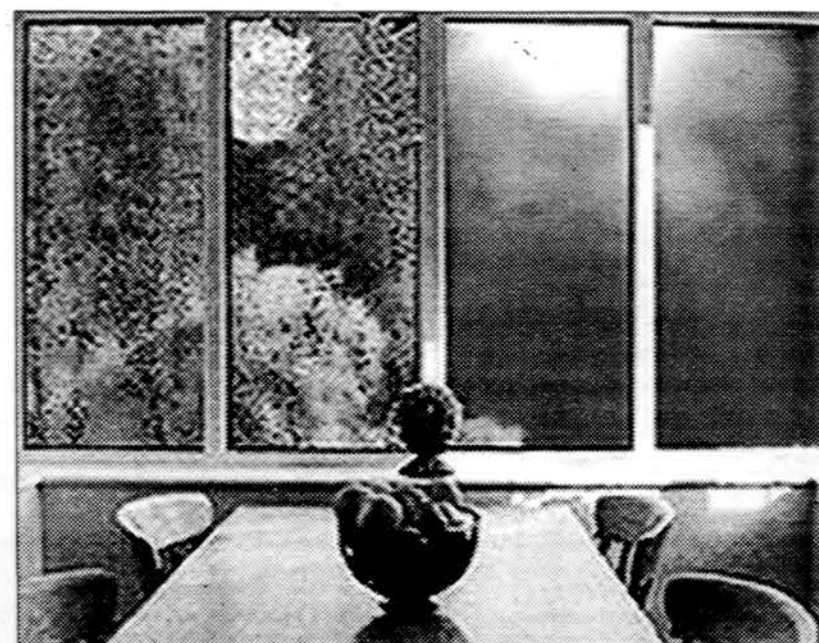
hidrofilinis, tai yra — dreksantis nuo vandens stiklas, taigi — hidrofilenas. Tai reiškia, kad užuot, sudarytų lašelius, vanduo lygiai išsidėsto paviršiuje, sudarydamas tarsi vandens lapą, kuris nubėga žemyn, kartu sugriebdamas ir purvą. Palyginti su paprastu stiklu, vanduo išdžiūsta žymiai greičiau ir po to savo vietoje nepalieka jokių nereikalingų dėmių.

„Pilkington Activ“ nepradedate veikti iš karto, tik įdėjus į lango rėmą — stiklui reikia apie penkių parų aktyvacijai. Šiam laikotarpiui stiklą reikėtų palikti ramybėje, jokių būdu nei valyti, nei plauti.

Retkarčiais reikės ir įprasto plovimo

Beje, apie plovimą — kai kuriais atvejais ir save plaušančiam stiklui jo prisireiks. Pavyzdžiui, jeigu stiklo paviršius tiek užterštas, kad ultravioletiniai spinduliai negali pasiekti stiklo paviršiaus, tuo metu jo paties savivala, deja, nepavyks.

Po keletos dienų nuo stiklo įstatymo paprastai viskas pradeda veikti, tačiau pradžiai vėlgi reikia pasinaudoti šiltu muiliniu vandeniu ir minkšta medžiaga — stiklą senoviškai rankomis nuplauti. Tas pats langų švaros mėgėjų laukia ir sausringais laikotarpiais, kai,

tarkim, savaitę danguje nėra debesėlio.

Galbūt todėl dr. Sanderson teigia, kad „Pilkington Activ“ kabin ar kada nors paliks visiškai be darbo profesionalius langų plovėjus. Tačiau jų paslaugų „Activ“ savininkams reikės vis mažiau. Be to, langų valymui nereikės chemikalų prigrūstų plovimo priemonių, kurios yra ekologiškai pavojingos.

„Pilkington“ įmonėje užsiimama ir apie tokios darbo veiklos saugumą, primindami apie nelaiminguosius, nukritusius nuo pastolių ar palangių, kurie stengėsi nuplauti savo ir svetimus „iluminatorius“.

Valant „Pilkington Activ“ langus, užtenka gaisrininkų ar nors sodo žarnos arba kokio nors šlakstyto, sugebančio „pavaizduoti“ nedidelį lietų.

Kaip teigia firmos savininkas, revoliucinio stiklo kūrimas vis dar tęsiasi, tikintis, kad „Activ“ kada nors ant nuosavo paviršiaus galės sunaikinti bakterijas ir infekcijas. Arba analizuoti stiklo išorinės pusės oro užterštumo lygį, nustatyti formaldehidą, ozoną ar dar ko nors panašaus lygį. Tačiau net ir su šiomis stebuklingomis savybėmis toks stiklas, kaip ir anksčiau, kainuos tik 15–20 proc. brangiau nei įprastas.

Didžiosios Britanijos karališkoji inžinerijos akademija (Royal Academy of Engineering) įtraukė „Pilkington Activ“ išradėjus į galimų šių metų žymiosios „MacRobert Award“ premijos (50,000 svarų) nominantų sąrašą. Deja, šių metų birželio 10 dieną juo paskelbtas pasaulio informacinių technologijų didžiūnas — IBM.

GALERIJA ĮSIKŪRĖ FUNIKULIERIJE

Lapkričio 18 d. Kauno Žaliojo kalno funikulieriuje atidaryta nauja meno erdvė — „F. galerija“. Galerijos steigėjas fotografas Mindaugas Kavaliauskas „F“ raidės reikšmę aiškina žodžiais „fotografija“, „funikulierius“, „festivalis“.

Fotografija bus dažniausiai funikulieriuje eksponuojamas menas. Neseniai vykusio festivalio „Kauno fotografijos dienos“ metu funikulieriuje surengta ekspozicija sulaukė didelio pasisekimo. Tai paskatino šios idėjos autorių nuolat rengti parodas šioje netradicinėje erdve.

„Tiek pripažinto meistro, tiek visai nežinomo menininko geras darbas kalba pats už save“, — teigia galerijos įkūrėjas fotografas M. Kavaliauskas. Pasak jo, „F. galerijoje“ nu-

matoma eksponuoti ne tik fotomenininkų, bet ir fotografuojančių bei kitaip save išreiškančių verslininkų ar ūkininkų darbus. Pirmenybė bus teikiama pirmą kartą rodomoms parodomis „F. galerija“ taip pat teiks fotografijos paslaugas visuomenei ir netradicines paslaugas atvaizdo menininkams.

Atidarymo proga „F. galerijoje“ rodomas festivalio „Kauno fotografijos dienos“ laureato Aurelijaus Madzeliausko fotocyklos „Disco“. Ši serija sukurta Kauno ir Vilniaus naktiniuose klubuose. Ji įkūnija naujausią tendenciją lietuvių meninėje fotografijoje. Autorius gilinasi ne į lietuvių kultūros šaknis, o į šiuolaikinę miesto kultūrą, jos dinamiką ir spalvas.

(Elta)

Nauja Kauno galerija įsikūrė funikulieriuje.

Aliaus Koroliovio (Elta) nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

2004 METAI

Gruodžio 4–5 d. kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre.

Gruodžio 5 d., sekmadienį: Jaunimo centro tradicinė vakarienė.

Gruodžio 5 d., sekmadienį: Balzako lietuvių kultūros muziejuje lietuviškų šiaudinių gaminių pamokos. Pradžia 1 val. p.p.

Gruodžio 10 d., penktadienį: tradicinės skautų kūčios Pasaulio lietuvių centre.

—Lietuvių verslo taryba (Lithuanian Business Council—LBC) rengia kalėdinę vakaronę PLC Bočių menėje. Pradžia 7:30 val. vak.

—Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos — ALIAS — Čikagos skyriaus kalėdinis susirinkimas Jaunimo centro kavinėje. Pradžia 7:30 val. vak.

Gruodžio 18 d., šeštadienį: „Linksmoji popietė su Kalėdų seneliu“, Libertyville Civic Center patalpose. Ruošia Gedimino lit. mokykla. Pradžia 4 val. p.p.

Gruodžio 19 d., sekmadienį: Ateitininkų kočių šventė Jaunimo centre Čikagoje. Pradžia 1 val. p.p.

—„Metų žmogaus“ pokylis Willowbrook pokylų salėje,

Willow Springs, IL, pradžia 6 val. vak. „Metų žmogaus“ žymuo šiemet skirtas Lietuvos ambasadoriui JAV Vygaudui Ušackui. Pokylį ir ambasadoriaus pagerbimą ruošia Balzako lietuvių kultūros muziejus.

—Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės ruošiamos tradicinės kūčios Šaulių namuose, Čikagoje. Pradžia 1 val. p.p.

Gruodžio 31 d., penktadienį: Naujų metų sutikimo pokylis. Ruošia Lietuvių opera. —Naujų metų pokylis Pasaulio lietuvių centre. Pradžia 8 val. vak.

2005 METAI

Sausio 9 d., sekmadienį: „Vaiko vartai į mokslą“ metinis pranešimas PLC Bočių menėje.

Sausio 13 d., ketvirtadienį: Sausio 13-osios aukų paminėjimas Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

Sausio 16 d., sekmadienį: „Dainavos“ ansamblio religinis koncertas Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagoje.

Sausio 22 d., šeštadienį: JAV LB Socialinių reikalų tarybos Labdaros vakaras „Seklyčioje“.

Vasario 13 d., sekmadienį: Lietuvos Nepriklausomybės

šventės paminėjimas Maria gimnazijos salėje, Čikagoje. Pradžia 2 val. p.p. Ruošia Amerikos Lietuvių taryba (ALTAS) —Pasilidinėjimas Wilmont, WI. Ruošia mėgėjai, pradžia 2:30 val. p.p.

Vasario 19 d., šeštadienį: Sporto vakaras Centre Club, Libertyville, IL, ruošia JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė.

Vasario 20 d., sekmadienį: Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas ir šeimos šventė, Libertyville Civic Center, Libertyville, IL. Ruošia JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė. Pradžia 2 val. p.p.

Kovo 6 d., sekmadienį: Čikagos ir apylinkių Nekalto Pradidėjimo M. Marijos seselių remėjimo metinė šventė. Pradžia 2 val. p.p. Mišiomis t. jezuitų koplyčioje; po Mišių Jaunimo centro didžiojoje salėje programa ir vakarienė.

Kovo 13 d., sekmadienį: didysis „Draugo“ koncertas.

Balandžio 2–3 d., šeštadienį ir sekmadienį: Atvykimo mugė Jaunimo centre. Ruošia Jaunimo centras.

Balandžio 24 d., sekmadienį: Lietuvių opera stato Pietro Mascani „Cavalleria Rusticana“ (Kaimo garbė) Morton gimnazijos salėje. Pradžia 3 val. p.p.

Gegužės 15 d., sekmadienį: rengiamas Fausto Strolis ir jo šeimos pagerbimas—koncertas.

Liepos 24 d., sekmadienį: gegužinė ir metinė susirinkimą ruošia JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė Lake County Forest Preserve miškelyje. Pradžia 12 val.

Spalio 15 d., šeštadienį: tradicinis rudens pokylis ir tautinių šokių grupės „Klumpė“ 25 m. jubiliejaus šventė European Crystal Banquet Center, Arlington Heights, IL. Ruošia JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė. Pradžia 7:30 val. vak.

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukaktį paminėti. Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų.

Rašinio apimtis: 100 mašinėlė ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti.

Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mėcenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slaptyvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja motina Marija Kupaite būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, gruodžio 4 d., 9:30 v.r. seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kunigas Paul C. Burak, klebonas Our Lady of the Ridge parapijos, Chicago Ridge. Prašome dalyvauti.

JAUNIMO CENTRO TRADICINĖ vakariėnė vyks gruodžio 5 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. Jėzuitų koplyčioje 3 v.p.p. šv. Mišios, kurias aukos kunigas Antanas Gražulis, SJ, už mirusių ir gyvųjų centro narių bei rėmėjų. Meninę programą atliks solistė Genovaitė Bigenytė, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui. Bus gaudi vakariėnė ir laimingų bilietėlių išrinkimas. Kviečiame užsakyti svečių stalą ar pavienes vietas. Informacija tel.: 708-447-4501 Milda Šatienė, arba 708-636-6837 Anelė Pocienė.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO Čiurlionio galerijoje atidaroma nauja paroda „Kalėdų puotėlė“. Tautodailininkė iš Lietuvos Agnietė Sigutė Selevičienė demonstruos savo sukurtas lėles. Visus kviečiame pasižiūrėti lėlių kalėdinės puotės bei susitikti su jų autore Agniete Sigute Selevičiene. Parodos atidarymas gruodžio 10 d., 7:30 v.v.

GRUODŽIO 5 D. SEKMADIENĮ po lietuviškų 10 val. šv. Mišių bus susitikimas su imigracinės teisės advokatu Marshall Hong. Galėsite klausyti jums rūpimų klausimų. Seminaras vyks lietuviškai ir angliaiškai. Kava ir vaisės nemokamai. Visi laukiami.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muziejus gruodžio 5 d., sekmadienį, 1 v.p.p. kviečia visus į užsiėmimą, kurio metu galėsite mokytis, kaip padaryti šiaudinius Kalėdų eglutės. Registracija telefonu 773-582-6500.

Š.M. GRUODŽIO 10 D., penktadienį, 7:30 val. vak., Jaunimo centro kavinėje įvyks Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALLAS) Čikagos skyriaus kalėdinis susirinkimas. Adv. Povilas Žumbakis, dėstęs Vytauto Didžiojo universitete Kaune etikos kursą, kalbės apie Lietuvą ir jos šiuolaikines problemas. Meninę programą dalį atliks solistė Genovaitė Bigenytė, akompanuojant Jūratei Grabliauskienei. Bus ir vaisės. Maloniai kviečiami ne tik sąjungos nariai, bet ir visi besidomintys. Ypač laukiame techninį išsilavinimą turinčiuosius ir norinčius papildyti sąjungos eiles. Daugiau informacijų teikiama telefonu 773-436-7679.

TRADICINĖS SKAUTŲ KŪČIOS įvyks penktadienį, gruodžio 10 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Vietos ribotos. Daugiau informacijos tel. 708-352-2664, Gintaras Aukštuolis.

LIETUVIŲ VERSLO TARYBA kviečia narius, jų šeimas bei visuomenę į Kalėdų vakaronę, penktadienį, gruodžio 10 d., 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Jūsų laukia gardūs maistas, linksma muzika ir smagus pabavimas su bičiuliais ir bendraminciais. Veiks baras. Per trumpą programą skaitytojai turės progą išgirsti vėliausias žinias apie Lietuvos ekonomiką. Dėl informacijos ir vietų rezervacijos skambinkite Indrei Biskis, tel.

312-337-6293, arba rašykite e-paštu: indrele@voyager.net.

DARIAUS POLIKAIČIO VAIKŲ CHORAS „Vyturis“ dalyvaus Pal. Jurgio Matulio misijos choro kalėdiniame koncerte, įvyksiančiame gruodžio 12 d., sekmadienį, 1:30 v.p.p. misijos bažnyčioje. Tuojau po pamaldų bus pietūs, o po to koncertas. Bilietus pietums ir koncertui galima įsigyti bažnyčios vestibiulyje prieš pamaldas ir po pamaldų bei užsisakyti pas Romą Stropų tel. 815-836-1845.

VISUS MALONIAI KVICIAME gruodžio 12 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p. į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę, kurioje įvyks kalėdinis pabavimas, kur galėsite pasivaikinti skaniais Kučių valgiais. Norintiems užsisakyti vietas, skambinti Aldonai Palekienei, tel. 708-448-7436.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muziejus gruodžio 19 d., šeštadienį, kviečia į „Metų žmogaus“ pokylį. Šių metų žmogumi išrinktas ambasadorius Vygaudas Ušackas. Registracija telefonu 773-582-6500.

ATEITININKŲ KŪČIŲ ŠVENTĖ įvyks sekmadienį, gruodžio 19 d., 1 v.p.p. Jaunimo centre. Visi kviečiami! Registracija pas Oną Daugirdienę tel.: 630-325-3277 arba elektroniniu paštu odaugirdas@hotmail.com

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ rinkimų į naują tarybą komisija, susidedanti iš dr. Petro Rasučio, Julijos Smilgienės ir Aldonos Šmulskienės, kreipiasi į LF bičiulius, kviesdama siūlyti kandidatus į LFB Tarybą iki š.m. gruodžio 20 d., gavus kandidato sutikimą. Kandidatų sutikimus siųsti LFB rinkimų komisijos pirmininkui dr. Petrui Rasučui: 3808 W. 66th Str., Chicago, IL 60629. Taip pat prašo visus LF bičiulius siųsti kuo skubiau rinkimų komisijai savo adresus ir telefonus.

FIL. EGLĖ JUODVALKĖ giliai atsiprašo Korporacijos Neo-Lithuania kolegų ir kolegų bei kitų Čikagos padalinio valdybos narių už tai, kad, pakviesta dalyvauti XI Teatro festivalio vertinimo komisijoje, ji tiek mintyse rūpinosi jo galima nesėkme ar sėkme, jog supainiojo datas ir pamiršo korporacijos sueigą, kuri buvo tą patį savaitgalį. Pausis verbiš — peccavi. Ab imo pectore, meus nefas ignosce.

Skelbimai

Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Slutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

T. Jėzuitų koplyčia ir namas prie Jaunimo centro Čikagoje.

Fotomenininkas A. Kezys į Lietuvą nuvežė Čikagą

EDVARDAS ŠULAITIS

Fotomenininkas Algimantas Kezys vienos parodos atidarymo metu Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje.

Jono Tamulio nuotr.

Išleista PLB istorijos knyga

PLB valdyba ir PLB fondas išleido Lietuvoje gražią, turiningą ir gausiai nuotraukomis iliustruotą 436 puslapių knygą „Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1949–2003“. Knygoje apžvelgiama PLB pradžia, jos veikla per pusę šimto metų, seimai, valdybos, kultūros ir jaunimo kongresai, įvairūs renginiai, leidiniai ir 35 kraštų Lietuvių bendruomenių istorijos apybraižos. Knygos sudarytoja ir mokslinę redaktorę Lietuvos istorijos instituto bendradarbę dr. Vitaliją Stravinskienę.

Knyga platina Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondas. Kaina 20 dol. (įskaitant knygos persiuntimą paštu į namus). Čekius rašyti Lithuanian World Community Foundation vardu ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, PO Box 140796, Grand Rapids MI 49514-0796, USA. Reikia pridėti siuntėjo vardą, pavardę ir adresą, kuriuo pasiųsti knygą. Knyga galima taip pat užsakyti PLB atstovybėje Vilniuje, Lietuvoje, arba pas PLB fondo išdavininką Juozą Luką, 622 Tremont Court NW, Grand Rapids, MI 49504.

PLB fondo informacija

Kalėdos — nepamirškime dvasinių dovanų

Turbūt Čikagoje nerasime nei vieno lietuvių, kuris vienu ar kitu būdu nebuvo susijęs su t. jėzuitų rūpestiu pasitvarkyti Jaunimo centru. Čia mokėsi, dalyvavo skautai, ateitininkai ar kitokie lietuviškoje veikloje besireikšiantys vaikai. O kiek susirinkimų, parodų, repetičių, įvairių renginių vyko ir tebevyksta Jaunimo centre! Visi tai klestėjo dešimtmečiais lietuvių visuomenės ir jėzuitų pasiaukojimo dėka. Ar ir toliau klestės, taip pat nuo jūsų priklausys. Gyvenimas keičiasi. Jaunimo centrą, ačiū Dievui, sėkmingai administruoja JC taryba ir valdyba. Tačiau po 47 metų koplyčia ir jėzuitų namai prašytų prašyti atnaujinimo. Per tiek metų paseno ir susidėvėjo apšildymas, langai... Taip pat

sekmadieniais sumažėjus lankytųjų šv. Mišiose, koplyčia jau neišsilaiko. Kad mes, jėzuitai, galėtume ir toliau sėkmingai apštalauti Čikagoje, norime vieną kartą metuose paprašyti visų lietuvių pagalbos.

Tik jūsų gerumo dėka ir toliau galėsime tikintisies tarnauti šiame kultūros ir dvasingumo židinyje. Taip pat norime priminti, kad galime aukoti šv. Mišių auką už Čikagoje, Lietuvoje ar bet kur kitur pasaulyje gyvus ir mirusius artimuosius, gimines. Teikia mums parašyti arba pasiskambinti. Mūsų adresas: Tėvai jėzuitai, 2345 W. 56th Str., Chicago, IL 60636; elektroninio pašto adresas: kunagsj262@hotmail.com

Kun. Antanas Gražulis, SJ

Taip pat gana įspūdingas buvo A. Kezio parodos atidarymas Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune. Ją ten suorganizavo, čikagietiams gerai pažįstama, to muziejaus darbuotoja Virginija Paplauskienė. Reikia pasakyti, jog tai buvo jau penktoji šio fotomenininko paroda tame muziejuje.

A. Kezys mums sakė, kad muziejininkė A. Paplauskienė, kuri ne kartą yra viešėjusi Čikagoje bei kituose miestuose, berindama medžiagą Maironio muziejuje, 2005-aisiais vėl žada atvykti į Čikagą.

Čikagietis gerai įvertina jo lapkričio 16 d. Tauragės Fotomenininkų galerijoje atidarytą parodą, kurios atidaryme dalyvavo pats miesto meras, o taip pat ir apskrities trys fotografai — Sigitas Kancevičius, Vytautas Butkus ir Romualdas Vitkus. Pažymėtina, kad pernai šie fotomenininkai lankėsi Čikagoje ir jų darbų paroda buvo suruošta Lietuvių dailės muziejuje Lemonte.

Pati pirmoji A. Kezio paroda Vilniuje šio vizito metu įvyko Kinematografo naujose patalpose. Jos organizavimu rūpinosi Ruta Melinskaitė, o per atidarymą buvo rodomi filmai apie išėmų menininkus.

Taip pat A. Kezys papasakojo ir apie jo darbų parodas atidarymą Vilniaus Jėzuitų gimnazijoje. Dviejuose gimnazijos koridoriuose kabėjo A. Kezio fotografijos, o taip pat buvo išstatytas šio fotomenininko gausus archyvas, jau anksčiau pasiūstas tėvams jėzuitams į Vilnių.

Čikagietis, be to, užsiminė ir apie buvusią Čikagos gyvenimą, dabar gyvenančią Vokietijoje, muzikę, prof. Ramintą Lampsatytę. Ji tomis dienomis buvo kaip tik atvykusi koncertuoti į Vilnių. Ši muzikė iš Berlyno atvežė anksčiau tame mieste rodytus darbus iš A. Kezio angelų kolekcijos. Šios A. Kezio fotografijos turėjo būti išstatytos Filharmonijos rūmuose Vilniuje. Tačiau A. Kezys negalėjo atidaryme dalyvauti ir iki šiol nieko apie parodą negirdėjo.

Beje, Lietuvos žiniasklaida nebuvo abejinga šioms A. Kezio parodomis. Interneto teko matyti aprašymą apie jo pasirodymą Lietuvoje. O neseniai gauta „Kauno diena“ (lapkričio 20 d.) išdėjo žinią apie čikagietio parodas Vilniuje bei Kaune, o taip pat ir jo nuotrauką.

Algimantas Kezys. „Fontanai prie Čikagos dangoraižių“.

FUTBOLAS ČIKAGOJE

PAS ČIKAGOS LIETUVIUS FUTBOLININKUS

„Lituanicos“ futbolininkai, užbaigę rudens pirmenybių sezoną lauke (ten jie atstovavo 6-oje vietoje iš 10 komandų), dabar ruošiasi šalies futbolo varžyboms, kurios prasidės sausio mėn. pradžioje.

Šiuo metu futbolininkai kiekvieną ketvirtadienio vakarą susirenka treniruotėms į „Sports Dome“ pastatą, esantį 8900 S. 77 St. Bridgeview miestelyje. Taip pat treniruojasi

ir „Chicago Fire“ profesionalų klubas Bridgeview pradžioje statyti stadioną, turėsiantį 20,000 vietų, kuris bus užbaigtas 2006 m. balandžio mėnesį. O „Lituanicos“ futbolininkai taip pat turi nemažai planų. Vienas jų — naujos futbolo aikštės įrengimas, nes senoji nėra tinkama naudojimui. Tam reikalui reikės mažiau nei 5,000 dolerių. Į anksti paskelbtą

piniginį vajų atsiliepė tik vienas futbolo entuziastas — tai dr. Romualdas Kašuba, atsintęs 100 dol. čekį. Yra laukiama daugiau aukotojų.

Reikia pasakyti, kad dr. Romualdas yra vienas didesnių futbolo sirgalių, nepraileidžiančių „Lituanicos“ rungtynių, nepaisant, kur jos bevyktų.

E. Š.

Vieni pirmųjų buvusių LFK „Lituanica“ klubo pirmininkai. Iš kairės: V. Numgaudas, Ed. Šulaitis ir J. Juška. Šiuo metu tik E. Šulaitis tebesidomi sportu ir dažnai rašo apie „Lituanicos“ laimėjimus — ir pralaimėjimus. Kiti du buvę pirmininkai — jau amžinybėje.

Zigmo Degučio nuotrauka.